

Vaduguns

Otrdiena ● 2019. gada 2. aprīlis

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Teikt 'jā' vai 'nē?'

10.

Foto - A.Kirsanovs

Starp pieciem labākajiem valsti. Svinīgajā pasākumā žūrija atklāja, ka izcilības balvai bija pieteikti vairāk nekā 100 pretendenti, tostarp "Vaduguns" žurnāliste un redaktora vietniece Sanita Karavoičika (foto) kategorijā "Reģioni".

Nākamajā
Vadgunī

● **Plaušu slimību kabinets Gulbenē**
Saruna ar ārsti pneimonoloģi

● **"Mākoņiem ir saknes"**
Atver Bērzpils vidusskolas audzēknes grāmatu

Īszinās

Oficiāli piešķir zelta medaļas

Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) apstiprinājusi 2014.gada Soču olimpisko spēļu bobsleja sacensību rezultātus, kas latviešu pilotam Oskaram Melbārdim nozīmē zelta iegūšanu *četriniekos* un bronzas saņemšanu *divniekos*. Zelts *četriniekos* līdz ar to pienākas arī Melbārža stūmējiem Daumantam Dreškenam, Jānim Strengam un mūsu novadniekam Arvim Vilkastem, kamēr Dreškenam tiek arī bronna *divniekos*.

Sacentīties pianisti

5.aprīli Balvu Mūzikas skolā notiks plkst. 10.30 XIV Latgales jauno pianistu konkurss.

Vadugunieti nominē izcilības balvai

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Latvijas Žurnālistu asociācija (LŽA) paziņoja "Izcilības balvas" par izciliu žurnālistiku 2018.gadā saņemējus. Lepojamies, ka piecu labāko vidū žurnālistikas darbā Latvijas reģionos nominēta bija arī vaduguniete Sanita Karavoičika ar publīkāciju "Lielākā vērtība – dzīvie atmiņu stāsti", ko pērn publicējām rakstu sērijā "Ziemeļlatgales dzimtu spēka stāsti Latvijai". Tiesa, balvu kategorijā "Reģioni" saņema laikraksts "Zemgales Ziņas" un Gaitis Grūtups, kurš LŽA balvai, kā atzina žūrija, izvirzīts vairākas reizes.

Par konkursa nozīmību un prestižu liecina profesionālās žūrijas sastāvs: žurnāla "Imperfekt" galvenā redaktore Inga Gorbunova, bijusi Baltijas Mediju izcilības centra izpildīdirektore Gunta Sloga, laikraksta "Kurzemnieks" galvenā redaktore Daiga Bitiniece, LSM.LV portāla galvenā redaktore Marta Cerava, LTV raidījumu vadītājs Jānis Geste un TV3 raidījuma "Nekā personīga" producente Arta Ģiga. Ari balvu saņemēji Latvijā ir populāri un pazīstami cilvēki, piemēram, Guntis Bojārs un "Aizliegtā paņēmienā" komanda, kas saņema gan žūrijas specbalvu par izlaušanās spēli deputātu kandidātiem, gan balvu "Gada redaktors" no Rīgas Ekonomikas augstskolas.

Kategorijā "Apraksts" balvu saņema TV3, Edijs Bošs un Juris Kursietis par "Dubultaģents Orests Berlings"; pētniecības un analītikas kategorijā - "Latvijas Avize" un Māra Libeka par rakstu "Bīstami uzticamā pārbaude"; kategorijā "Ziņa/Reportāža" - žurnāls "Ir" par Māru Dīnģeļa "Īstās ziņas no Vašingtonas"; kultūras žurnālistikas kategorijā - LTV filma un LSM.LV multimedīāls projekts "Nora", ko veidojis Sandijs Semjonovs un Linda Olte; savukārt Intas Brikšes vārdā nosaukto balvu par izciliu ieguldījumu žurnālistikā piešķira ilggadējai drukātās preses žurnālistei Inārai Eglei.

Jautātā, kādas sajūtas būt nominētai žurnālistu izcilības balvai, Sanita teic: "Protams, vienmēr patīkami saņemt savu darba vērtējumu. Šie Latgales dzimtu spēka stāsti bija visu žurnālistu kopdarbs, tādēļ domāju, ka apbalvojumu būtu pilnījis saņemt ikviens no maniem kolēgiem. Gribu teikt tikai to,- lepojos, ka varu strādāt savā dzīmtajā pusē, rakstīt par mūspusē cilvēkiem, viņu dzīvesstāstiem un problemām. Savu darbu vienmēr esmu darījusi no sirds, un šī nominācija ir pierādījums tam, ka tomēr esmu savā īstajā vietā!"

LŽA "Izcilības balvu" pasniegšanas ceremonijas vadītāja Baiba Sipeniece-Gavare, uzrunājot žurnālistus, uzsvēra, ka šeit pulcējusies esence: "Paldies par to, ko jūs darāt. Bieži vien jūsu darbs nav tik labi atalgots, kā to būtu pilnījuši..., bet vai tad visu var izmērit naudā? Gods nav mati, tas neataug. Ar katru savu publīkāciju, ar katru savu sižetu sev vairojat godpilno titulu – GODS!"

Vēl var pieteikt darbam skolēnus

Nodarbinātības valsts aģentūras filiāles līdz 3.aprīlim turpina pieņemt darba devēju pieteikumus skolēnu vasaras nodarbinātības pasākuma īstenošanai. Pieteikumus var iesniegt elektroniski, parakstot to ar drošu elektronisko parakstu, vai klātienē NVA filiālē. NVA darba devējam nodrošinās dotāciju skolēna mēneša darba algai 50% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt otru algas pusī skolēnam maksās darba devējs pats, jo skolēna mēneša atalgojumam par pilnu nostrādātu darba laiku jābūt vismaz valstī noteiktās minimālās algas apmērā – 430 euro pirms nodokļu nomaksas. Darba devējam jānodrošina arī nodokļu nomaksa un kompensācija skolēnam par neizmantoto atvalīnājumu.

Vārds redaktoram

Edgars Gabranovs

Āoti, ļoti priecājos par iespēju aizvadītās nedēļas nogālē pabūt Latvijas Žurnālistu asociācijas Izcilības balvu pasniegšanas ceremonijā, kur starp pieciem labākajiem reģionālo laikrakstu žurnālistiem bija nominēta arī kolēge Sanita Karavovičika. Pērn *vadugunieši* istenoja, manuprāt, vērtigu un vērienīgu projektu, iepazīstot 21 stipru dzimtu. Patiesi lepojamies, ka Sanitas darbs ir pamanīts un tik augstu novērtēts. Pasākumā, klausoties prominentu personu teikto, vēlreiz un vēlreiz pārliecinājós par žurnālista darba nepieciešamību sabiedrībai. LTV raidījumu vadītājs Jānis Geste pavēstīja, ka šogad žūrijai bijis ļoti daudz darba: "Nācās strādāt smagi, lasīt, skatīties un klausīties ļoti daudz. Šogad fakts, ka kāds no kolēgiem tīcis pie nominācijas, jau vien ir ļoti būtiska uzvara." Savukārt Nelliņa Ločmele neslēpa sarūgtinājumu, ka žurnāliste Indra nesaņēma balvu par savu darbu ar tiesnesi Bulu, kurš mācās par medmāsu: "Tas nav vienkāršs notikums, kas no gaisa kaut kur nokritis. Tas ir liels darbs, kas ieguldīts, pētot maksātnespējas lietas daudzu gadu garumā. Žēl, ka par šo darbu nav pasniegta balva." Arī Guntis Bojārs sprieda, ka, ieraugot nominantu listi, nedaudz juties sarūgtināts: "Nu šī bija tā reize, kad "Aizliegtā paņemiena" komandai šķita, ka esam kaut ko pelnījuši. Tam ir trīs iemesli. Pirmais, kas nav mazsvārīgs, mēs ietaupījām LTV naudu. Taisījām paši. Otrkārt, esam tie, kas lika rāpot Artusam Kaimiņam, list zem galda Danai Reizniecei-Ozolai un parāpot pat toreizējam premjeram Mārim Kučinskam. Protams, mēs izmantojam brīnišķo brīdi, kad kandidāti, ejot uz Saeimu, iespējams, bija gatavi uz kaut ko vairāk. Treškārt, galvenais arguments, mums pašiem tas patika. Jā, varbūt ietekmējam arī kādus vēlēšanu rezultātus. Tāpat iespējams, nākamgad ietekmēsim žurnālistu balvu pasniegšanas žanisko sadalījumu. Man šķiet, ka žurnālistiem jādomā un žanru robežas vajag pajaukt, lai ir interesantāk."

Lūk, kādas bija profesionālu atziņas! Lepojamies, ka arī "Vaduguns" nestāv malā...

Latvijā

VID ģenerāldirektore plāno vērsties policijā.

"Maita; nosprāgstiet, kropļi; galvas izdauzīt" – šīs un citas, vēl rupjākas lamas un draudus pēdējā laikā nākas uzsklausīt Valsts iepēmumu dienesta (VID) darbiniekiem. VID ģenerāldirektore nevēlas pieciest šādu izturēšanos pret darbiniekiem, tāpēc plāno vērsties policijā. Sākoties deklarāciju un atskaišu iesniegšanas laikam, VID šogad saņēmis išpāsi daudz zvanu, jo sarežģītā nodokļu reforma nodokļu maksātājiem radījusi daudz neskaidrību. Tomēr daudzi zvanītāji tā arī nespēja saprast VID darbinieku sacīto un savu attieksmi izpauduši išpāsi rupjā veidā. Sarunu ierakstos dzirdama neapmierinātība ar zvana ilgo gaidīšanu, neizpratne par pamatlīdzību, balss pacelšana un visbeidzot rupja apsaukāšanās, necenzēta lamāšanās un draudi. Arī rakstiski saņemtas līdzīga rakstura vēstules, kurās VID, izmantojot rupjus vārdus, tiek nodēvēti par kropļiem, idiotiem, solits izdauzīt galvu, sadot pa muti, kā arī lietoti citi necenzēti vārdi.

Raimonds Vējonis un Māris Kučinskis naglo putnu būrišus Rīgas Zoodārzā. Rīgas Zooloģiskajā dārzā 31.martā norisinājās ikgadējie Putnu dienu pasākumi, kuru laikā putnu būrišus nagloja arī Valsts prezidents Raimonds Vējonis un bijušais premjers Māris Kučinskis. Sestdien Baložu mājā ar populārzinātnisku stāstījumu par urālpūci uzstājās Latvijas pūču izpētes biedrības pētnieks Andris Avotīns. Pie bērnu rotaļu laukuma darbojās ikgadējā Dzeņa darbnīca, kurā būvēti 30 būri, kurus paredzēts izvietot urālpūcēm piemērotos Latvijas mežos. Tāpat bija iespēja gatavot zilišu un strazdu būrus. Pasākumā piedalījās arī Latvijas ornitoloģijas biedrības un Latvijas pūču izpētes biedrības pētnieki. Līdztekus putnu būrišu gatavošanai abās dienās bērni varēja risināt žurnāla "Pūcite" sagatavotos izglītojošos uzdevumus.

(Ziņas no interneta portāla www.delfi.lv)

Līderības meistarklase ģimnāzijā

Aicina piepildīt savus, nevis citu mērķus

Irēna Tušinska

27.martā Balvu Valsts ģimnāzijā viesojās uzņēmējs, Biznesa vadības koledžas direktors JĀNIS STABIŅŠ, kurš, pamatojoties uz savu dzīves un darba pieredzi, kā arī pasaules vadošo speciālistu lekcijās un semināros iegūtajām zināšanām, atklāja 10. un 11.klašu audzēkņiem, kā klūt par veiksmīgiem un laimīgiem cilvēkiem. Kā klūt par līderiem.

Astoņu Latvijā, Āzijā un Āfrikā veiksmīgi darbojošos uzņēmumu ipašnieks Jānis Stabiņš ik gadu apmeklē aptuveni 50 skolas ar mērķi izskaidrot jauniešiem, kā ikviens no viņiem nākotnē var klūt par līderi un veiksmīgu cilvēku. Balvu Valsts ģimnāzijā lektors viesojies vairākkārt, un katru reizi šīs tikšanās skolēni gaida ar lielu nepacietību.

J.Stabiņš 30 minūšu laikā koncentrētā veidā jauniešiem sniedza informāciju, ko pa drumstalām savācīs, apmeklējot pasaules vadošo un dārgāko speciālistu vadītos seminārus, apvienojot to ar savā 28 gadus ilgušajā uzņēmējdarbības laikā iegūto pieredzi. Uzņēmējs atklāja, ka katru gadu investē aptuveni 40 tūkstošus eiro, braukājot pa pasauli un mācoties pie visatzītākajiem pasaules speciālistiem. Pirmai reizi dalīties uzkrātājā pieredzē ar skolēniem J.Stabiņš uzdrošinājās tikai pirms pieciem gadiem, kad viņa uzņēmumi bija sasniegusi pietiekami augstus rezultātus, krieti vien pārsniedzot vidējos izaugsmes rādītājus Latvijā: "Manu uzņēmumu izaugsme katru gadu ir 32% līdz 34%. Salīdzinājumam, citi uzņēmumi vidēji aug par 1% gadā."

Lekcijas sākumā J.Stabiņš atgādināja, ka būt par līderi nenozīmē *glaumas* vizītkartes, augstus amatus, statusu sabiedrībā vai smalku mašīnu: "Līderis ir cilvēks, kurš jebkurā darbības jomā, jebkurā amatā gūst foršus darba rezultātus. Tas nozīmē, ka viņš ir pieprasīts darba tirgū." Viņš uzsvēra, ka diezin vai jauniešu dzīves mērķis ir katra dienu iet uz darbu, bet gan labi dzīvot, un viņš ir gatavs atklāt, kā šo mērķi sasniegst.

Balstoties uz savu dzīves pieredzi, J.Stabiņš pauða pārliecību, ka ikviens, pat *vissliktākais* skolnieks, dzīvē var sasniegst augstus mērķus. Savulaik pabeidzis skolu ar nesekmīgām atzīmēm piecos mācību priekšmetos, J.Stabiņš daudzu gadu gaitā ir izveidojis sevi par cilvēku, ar kuru pats ir apmierināts: "Esmu nācis no totālas mēslaines un izaudzis nelabvēlīgā ģimenē. Skolā slikti mācījos ne tāpēc, ka negribēju, bet tādēļ, ka man bija mācīšanās traucējumi, kas saucas disleksija. Tāpēc esmu jums šeit skolā maksimāli noderīgs, jo, iespējams, kāds no jums, kam skola, vecāki un sabiedrība jau uzlikusi zīmogu "idiots", patiesībā nākotnē var izdarīt ļoti daudz visas sabiedrības labā." Kā apliecinājumu šīm apgalvojumam J.Stabiņš minēja piemēru, ka viņa - bijušā nesekmīgā skolēna - darba rezultāti jau trīs gadus pēc kārtas ir labākie Latvijā trijos sektoros. "Iespējams, arī kāds no jums nākotnē paveiks foršas lietas, ja spēs pārvarēt viņam uzlikto neveiksminieku zīmogu," pārliecināts uzņēmējs. Viņš atgādināja, ka, sakot bērnam: "Ja nebūsi uzmanīgs stundās, ja nemācīsies, tu nākotnē varēsi tikai grāvju rakt!", pieaugušie nodara lielu ļaunu, iesakojot bērnā domu, ka ir profesijas, kurās strādā tikai idioti, un vienīgais veiksmīga cilvēka kritērijs ir labi mācīties un būt paklausīgiem. "Šodien gribu jums ielikt filozofisku fundamentu, ka jebkurš jebkurā profesijā var izveidot no sevis cilvēku, kas ir pieprasīts, labi atalgots speciālists darba tirgū, kā arī var klūt par interesantu personību," uzsvēra lektors piebilstot, ka viņa mērķis ir ar savu stāstījumu aizķert un iekustīnāt kaut vienu vai divus zālē sēdošos skolēnus. "Kā liecina amerikāņu un vācu pētījumi, 97% cilvēku uzskata, ka dzīvo skaisti, tāpat kā visi - tas ir droši. Un tiesi tikpat liels skaits cilvēku sagaida savas vecumdienu nelaimīgi, slimī, bez līdzekļiem, bez ģimenēm vai ar slīktām ģimenēm, ar parādiem. Tikai 3% cilvēku izpilda savu dzīves mērķi. Visi pārējie pilda svešus mērķus," pētījumos iegūtajā informācijā dalījās lektors.

Pēc lektora jautājuma: "Ko jūs vēlaties darīt nākotnē?" izskanēja kāda skolēna atbilde, ka sākumā viņš gribētu studēt inženierzinātnes, bet pēc tam atvērt izklaides klubu. Savukārt J.Stabiņš uzsvēra, ka šāda atbilde ļoti labi raksturo vairākuma jauniešu pieļauto kļūdu. Tieši vecāki un skolotāji nereti sāk lauzt jaunieti, kad pienāk brīdis izvēlēties profesiju, liekot

Prot aizraut un iedvesmot. J.Stabiņš uzsvēra, ka vairums cilvēku pabeidz augstskolu profesijā, ko nemaz nevēlas. Turklat priečājas, ka vispār ir izdevies atrast darbu. "Atcerieties, ja jūs darāt un dzīvojat kā visi, rezultātā jūs būsiet starp tiem 97% nelaimīgo cilvēku," atgādināja lektors.

apgūt nodarbi, kas jaunietim nemaz neinteresē. Rezultātā viņš iegūst izglītību, ko nemaz neplāno izmantot, tādējādi nelietderīgi iztērējot arī nodokļu maksātāju naudu. "Jums ir grūti vairāku iemeslu dēļ, jo jūs gatavo darbam, nevis foršai, skaistai dzīvei. Taču dzīves mērķis nav vis profesija, bet skaista un priecīga dzīve. To jums neiemācis nevienā pasaules augstskolā. Ja dzīvojat kā visi, tad arī nonākat to 97% nelaimīgo cilvēku skaitā," atgādināja J.Stabiņš. Viņš salīdzināja augstskolās, tostarp biznesa augstskolā, kur pats strādā, studentiem mācīto lietderīgo un nelietderīgo mācību priekšmetu kopumu ar zviedru galdu, kurā no 35 edieniem baudāmi ir tikai trīs. Taču jaunietim tie jāapēd visi, grib viņš to vai nē. "Rezultātā, pabeidzot biznesa augstskolu, jaunietim jau zudusi jebkāda patika nodarboties ar uzņēmējdarbību," secināja lektors. J.Stabiņš pauða uzskatu, ka šobrīd dzīvojam vidē, kurā skolotāji un vecāki veido nelaimīgu sabiedrību, jo viņu vienīgā vēlme ir, piecelties no rīta, skriet uz darbu. "Darbs ir svarīgs, taču ne galvenais dzīvē," uzsvēra uzņēmējs, savu spriedumu pamatojot ar pasaules bagātāko cilvēku dzīves piemēriem.

"No šodienas, pieņemot lēmumus, lūdzu, *atlaidiet* šo problēmu, kas attiecas uz nākotnes izglītību. Visticamāk, jūs nekad nestrādāsiet profesijā, ko būsiet ieguvis augstskolā. Bet nepārdzīvojet, ja studējot sapratīsiet, ka esat izvēlējies nepareizo profesiju, jo arī augstskolā var daudz ko iegūt, piemēram, draugus, sakarus utt. Taču jums jāsaprot, ka nevienā pasaules augstskolā nemāca emocionālo inteleģenci, kas ir vispieprasītāk lieta jūsu nākotnē," apgalvoja lektors. J.Stabiņš aicināja pilnveidot sevi pašiem: "Tas ir garš ceļš. Man vajadzēja 30 gadus, lai par kaut ko klūtu, bet tas bija tā vērts. Nevienā no sešām augstskolām, kur mācījos (trīs no tām arī pabeidzu), man neiedeva neko jēdzīgu. Nevienā mani neiemācīja nopelnīt mazliet vairāk naudas. Visas zināšanas, ko esmu ieguvis, nākušas no kursiem, semināriem un konferencēm. Tādēļ sagatavojeties tam, ka jums pašiem dzīves laikā būs jāizveido no sevis interesants un foršs cilvēks. Jums tam ir visi nepieciešamie resursi, un lielākā daļa no tiem ir bez maksas. Ja man to izdevās izdarīt, tad jums, skaistiem un foršiem jauniešiem, tas noteikti izdosies!" iedvesmojoša lektiju noslēdza J.Stabiņš.

April, april!

Tik daudz labu jaunu

Kauns atzīties, bet šogad pavisam biju piemirsis par 1. aprili. Darbojos mierigi pa māju pats savā nodabā, te pēkšni kāds daudzās pie durvīm un istabā ienāk sābru Donats. Nu diki sen viņš nebija jau redzēts, tāpēc abi esam priecīgi par negaidito tikšanos. Sarokojamies, un, kā jau tas pieņemts, vaicāju šim, kā klājas un kas jauns dzirdams pasaulē. Sābris saka, ka klājoties šim labi, bet jaunu mu esot tik daudz, ka ne izstāsti. Viņš varētu mēģināt stāsti, ja vien es netraucēšu ar savām piebildēm un klausīšos uzmanīgi. Apsolu, ka nejaukšos pa vidu un neko netaujāšu, lai runā vien. Donats viltīgi pasmaida ūsās, pieriedz vienu aci, nokrekšķinās un pasvītroti svinīgā balsī iesāk savu stāstijumu.

Atceries, Izidor, kā bija kādreiz? Vieni vienīgi slikti jaunu. Kur lai griezies, ar ko vien runā - nekā laba. Te kāds nomiris, te saslimis, te naudas grūtībās nonācis, par politiku un vietējām nebūšanām nemaz nepieminot. Likās, ka pasaules gals jau nāk virsū, visapkārt vienas nejēdzības. Kā lai dzīvo un kur lai ļem optimismu tādos apstākļos? Nu beidzot, beidzot tas Kungs ir mūs sadzīdējis un visas lietas sāk virzīties uz labo pusī. Nezinu, vai tas ir jaunās Saeimas un valdības noplēns, vai kādi citi spēki iejaukušies, bet pārmaiņas visapkārt ir acīm redzamas.

Aizvakar pat, braucu no Viļakas uz Balviem un, vari iedomāties, asfaltā vairs nav nevienas bedres, visas aizlāpītas un ceļš tik gluds, ka prieks braukt. Nav vairs kā bija agrāk, kad vientuļa ceļa remontētāju mašīna pamirkšķināja ar dzetenajām bākugunīm pāris stundas dienā, kaut kā ar mokām aizlāpija pusotru caurumu asfaltā, bet pārkrautie kokvedēji tajā pašā laikā izsita sešas jaunas bedres. Toreiz taču lāgā pabraukt nevarēja pat gaišā dienas laikā, nerunājot nemaz par stūrēšanu naktī. Mašīnai visas skrūves krita laukā no trieciņiem, šoferiem un pasažieri pēc tāda brauciņa plombas zobos arī vairs neturējās un tūlīt nācās pieteikt rindu gan uz autoservisu, gan pie zobārsta. Un zini, Izidor, tagad autoservīsā arī ir pozitīvas pārmaiņas. Nav vairs jāgaida rindā un meistars teica, ka autodetaļas beidzot sākuši piegādāt kvalitatīvas, kā salabo, tā uz pāris gadiem vari aizmirst, viss rūc un ripo un nav vairs nekādu krenķu. Iepriekš bija tā - vienā vietā skrūvē, bet divās citās jau detaļas jūk ārā.

Atceries, agrāk transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli arī pie mums iekāseja pavisam netaisnīgi un izlietoja neprātīgi. Tagad to beidzot ir pieskaitījuši pie degvielas cenas tāpat kā Lietuvā un tie, kuri brauc katru dienu pa 500km, maksā vairāk nekā tie, kuri savu auto izmanto vien trīsreiz gadā, aizbraucot uz kapusvētkiem un apciemojot sievaskāmā. Pie tam arī degvielas cenas nepieauga tā, kā to prognozēja daži ļaunprāši. Pavisam droši ir zināms, ka tuvākajā laikā arī tehniskā apskate vieglajiem automobiljiem būs tikai reizi divos gados. Redzi, cik labi jaunu!

Tagad pie mums ir 21.gadsimts un nav vairs 16., kad pie zemniekiem zirgos varēja atjāt šķēpiem un zobeniem brūnoti naidnieki, parādīt kaut kādu nesaprotram rakstu svešā mēlē ar ķeizara zīmogu un pažīnot, ka turpmāk šīs zemes piederēs muižkungiem un pašiem zemniekiem būs jāmaksā ar likumu noteiktās nodevas un jāpilda kļaušas. Ja runā godīgi, tad kopš 16.gadsimta līdz šim nekas būtiski nebija mainījies. Zeme un īpašumi ļaudīm ik pa laikam tika atņemti, arī nodokli ir bijuši pat lielāki nekā desmitā tisa ķeizaram un baznīcāi, bet, lai iegūtu naudu to nomaksai, ļaudīm bija jāstrādā ne mazāk smagi kā kļaušas. Tad nu zini, Izidor, beidzot šājā lietā taisnība ir uzvarējusi un nebūs vairs jāmaksā nekādi nodokli par vienīgo mājokli, kuru tu esi uzcēlis saviem spēkiem, neprasot no valsts neko, pie tam vēl nomaksājot nodokļus par visiem celtniecības materiāliem. Tāpat nebūs vairs nekas jāmaksā par reiz jau nopirkto zemes gabalu, kuru tu izmanto savām vajadzībām un negūsti no tā peļņu. Nevarēs vis vairs izmest tevi vecumdienās no savas personīgās mājas kā kāki no pienotavas, un nebūs cilvēkiem jāpavada savas dzīves pēdējās dienas pažobelēs un grāvmalās tikai tāpēc, ka, redz, pie mums ir tāāādi likumi. Vienreiz būs uzvarējusi taisnība un likumīgie zagļi un laupītāji, kuri mēdz slēpties aiz valsts un likuma vārda, vairs nevarēs terorizēt cilvēkus.

Man ir labas ziņas arī par mūžseno sadzīves atkritumu problēmu, kuru līdz šim nekādi nevarēja atrisināt ne Latvijas valdība, ne pašvaldības. Acīmredzot atbildīgās amatpersonas ir bijušas komandējumā un pieredzes apmaiņā pie Bangladešas nabagiem un uzzinājušas, ka vislabākais rezultāts ir tad, ja sadzīves atkritumus sašķiro un pārstrādā, nevis, kā tas notiek pie mums, samet visu kaudzē un tik ved un gāž poligonos, piesārņo dabu un atstāj kā mantojumu nākamajām paaudzēm. Dažiem tas ir izdevīgi, jo var automātiski sakāsēt naudu no iedzīvotājiem tik, cik ienāk prātā. Ja kāds nav mierā ar šo brīvprātīgi uzspiesto servisu, tad tādam nav izvēles, jo pašvaldības

izmanto visus mehānismus, lai piespiestu iedzīvotājus pirk šo pakalpojumu, aizbildinoties ar rūpēm par ekoloģiju un tīru vidi. Pasaules prakse liecina, ka šķirot un pārstrādāt atkritumus ir gan ekonomiski, gan ekoloģiski izdevīgi. Daba apkārt klūst tīra un tiek iegūtas otrreizējās izejvielas. Vajag tikai nedaudz uzņēmības, izveidojot ēertas šķiroto atkritumu pieņemšanas vietas un pārstrādes cehus. Tad iedzīvotājiem tiek dota iespēja nodot otrreizējai pārstrādei visu, kas viņiem vairs nav vajadzīgs. Ir jaunas darbavietas, izejmateriāli rūpniecībai un tīra, sakopta vide. Ja šādi apstākļi tiks nodrošināti, tad būs arī morālas tiesības ar visu bardzību vērsties pret tiem, kuri sadomā vairs nederīgas lietas izmest mežos, plavās un grāvmalās. Vari iedomāties, tagad neviens tevi neterorizēs, bet varēsi izvēlēties sašķirot un nodot sev nederīgās mantas, pie tam dažos gadījumos par to vēl arī saņemt piemaku, jo, pēkot preci, tu jau esi samaksājis par izejvielām, kuras tagad nodod atpakaļ. Tie, kuriem nepatiks krāmēties ar atkritumu šķirošanu, būs iespēja mest visu vienā kaudzē un maksāt par savu privilēģiju nešķirot. Tukšās PET pudeles arī Latvijā varēs nodot tāpat, kā to dara Igaunijā un citviet pasaulē un par katru saņemt 10 eurocentus. Arī ar nolie-totām auto riepām vairs nebūs nekādu problēmu. Tās varēs atstāt jebkurā savākšanas laukumā un par to vēl saņemt pāris eiro atlīdzību. Skaidrs, ka pie tādiem noteikumiem visas mežmalas un ceļmalas izmestās riepas īsā laikā nonāks pārstrādes punktos. Nebūs vairs tādu cūcību, kā līdz šim, kad riepas krājas kalniem un deg, melniem dūmiem kūpot, diennaktī ilgi, bet visi mediji tajā pat laikā ir pilni ar ziņām par to, cik ļoti atbildīgas amatpersonas un dienesti rūpējas par dabu. Lūk, kādas labas ziņas!

Vai dzirdēji, Izidor, par nejēdzībām ar nodokļu reformu, kuras rezultātā nu visi ir spiesti skraidit kā sajukuši, rēķināt, sniegt deklarācijas un maksāt kaut kādus mistiskus parādus, kuros pēkšņi, paši neko nezinot, ir iekļuvuši. Arī šī lieta ir atrisināta un nevienam nekas nebūs jāmaksā. Maksās no savas kabatas tie nejegas, kuri visu šo putru ievārīja un radīja problēmas tik daudziem godīgiem darbiniekiem un nodokļu maksātājiem. Nākamreiz padomās ar galvu, pirms pasāks ko darīt. Nedrīkst būt tā, ka jebkurš nejēja pieņem lēmumus un veic reformas, bet, kad no tā visa nekas labs nesanāk, tad ciemam ir jāmaksā par viņu līķūdām. Pie mums visu laiku ir pieņemts nogrūst problēmas no slimas galvas uz veselu. Daudzi pasākumi, pie kā čeras klāt *gudrie prāti*, izgāzas un rezultāti bieži vien ir pretēji gaidītajiem. Vai dzirdēji par OIK? Beidzot ir atceluši. Tikpat vienkārši kā pieņēma. Un pa šiem gadiem sakāsētā naudiņa arī tiks atdota atpakaļ iedzīvotājiem, jo tiem, kuri to nelikumīgi sabāza savās kabatās, beidzot esot pamodusies sirdsapziņa. Bija te izveidojusies tāda slaka, kuri paši derīgu neko darīt negribēja, bet kuriem mūžīgi bija par maz. Tagad vairs tā nebūs. Vai zini, cik priecīgi bija mūsu tautieši ārzemēs, uzzinot šādus jaunumus. Vairs nebūs vajadzīgi nekādi reemigrācijas plāni un kordinatori. Tautieši jau masveidīgi pērk bilētes un gatavojas atgriezties dzīmtenē. Re, cik maz cilvēkam vajag! Vien sajust, ka atgriežas taisnīgums un parādās cerības uz nākotni.

Vai esi manījis, Izidor, ka pie mums ik pa laikam pazūd nauda? Tad tā tiek meklēta un gadās, ka dažreiz arī atrod. Ne jau kaut kādi pāris centi vai daži *eiriķi*, kas mēdz izkrist no caurās bikšu kabatas un aizripot aiz tukšā ledusskapja. Pazūd miljoni. Visādās krāpniecīskās shēmās, *ofšoru* tālēs zilajās, pelēkajās ekonomikas zonās, vērienīgās aferās un maksātēspējas procesos. Un tad sākas naudas meklēšana. Meklē līdzekļus skolotāju un medicīnas darbinieku algām, ceļu remontiem un daudzām citām vajadzībām. Piemēram, tad, kad meklēja finansējumu deputātu un ministru algu palielināšanai, uzsmaidiņa veiksme un nauda atrādās. Citreiz meklē, meklē, un, sit kaut nost, pazuduši tie miljoni ir *argaliem* un nekā nav iespējams tos sadzīt rokā. Labā ziņa ir tā, ka beidzot ir uzīta tā vieta, kur visa pazudusī nauda saripo. Pagaidām gan netiek atklāts, kur tas ir, bet, pavisam droši var teikt, ka tagad pietiks visām vajadzībām un uzplaukums būs manāms jau vistuvākajā laikā.

Tā es krietnu laiku klausos sābru Donata runā, bet šis, pat elpu neievēlot, tik stāsta kā no pārpilnības raga vienu jaunu pēc otra. Parunā, parunā, ieskatās manā smaidīgajā ģimī un no brīnumiem pavērtājā mutē, ietur pauzi, kaut ko pie sevis apsver un tad pēkšņi nodārdina kā pirmais pavasara pērkons no skaīdrām debesīm: "April, april, ha...ha...ha...ha...". Kā es, Izidor, tevi izjokoju! Sen ne ar vienu tā nebija izdevies. Tas tev nav vis apmānit, ka kreklam izplisīs caurums vai bikšu priekša ir vajā... Tu taču visam, ko stāstīju, noticēji, vai ne? Neliedzies, pēc acīm redzu, ka noticēji!" Mēģinu neizrādīt savas sajūtas, jo pirmā doma pēc tik pēkšņa cerību sabrukuma un atgriešanās skarbjā īstenībā ir gāzt šim starp viltigajām ačelēm. Noskaitu pie sevis līdz desmit, kā to vecāstēvs kādreiz mācīja, un jūtu, ka pamazām atdziestu... fuu... Kā ne kā sābris, tik ilgus gadus esam dzīvojuši blakus, pa vienām takām staigājuši un visādus laikus pārīdzīvojuši. Vai tad šis ir vainīgs pie visām tām nekārtībām un bezjēdzībām, kas notiek apkārt? Tāds pats apšmauktais un dzīves apdalītais kā visi citi mūsu Perdinavas ciemā. Sābru Donats pārtrauc neveiklo pauzi un izvel no azotes brandavīna buteli. Palūkojas apkārt, paņem no plauktā mazās glāzītes un ar svarīgu kustību atkorķē pudeli. "Tu, Izidor, nejēm ļaunā, ka šītā sanāca," viņš iesāk, pacēlis glāzīti, "negribēju neko sliktu, tikai skāji izteicu savus prātojumus." "Patiētībā jaunuvi nav nemaz tik labi," ielējis pa otram mēriņam, turpīna sābru Donats, "vakar nomira Anele, nu tā, kura tepat aiz mežīņa dzīvoja. Aizgāja uz to sauli, tā arī nesagaidījusi rindu pie dakteriem. Tagad ļaudis mirst kā mušas. Nezin kāpēc tā notiek? Neko nesaprotu, šķiet, ka kādreiz tā nebija. Jā, Alpreds jau nopirkā limānīnas biletēs un nākamnedēl brauc prom uz ārzemēm ar visu saimi, darba te nav un skolu bērniem arī optimizētāji taisīs slēgt ciet. Piteram radi sarunājuši darbu īrijā, bet Ontons brauc projām uz Vāciju, arī ar visu saimi. Tādi, Izidor, ir tie pēdējie patiesies jaunuvi. Atvaino, vēl jau labprāt pasēdētu un paplāpātu, bet nav laika. Rīt agri autoservīsā sarunāta rinda, pa mūsu bedrainajiem ceļiem mašīna ilgāk par pāris mēnešiem netur. Visur tik nauda, nauda un nauda, bet bez sava transporta laukos beigas ir klāt."

Kad sābru Donats ir aizgājis, apsēžos un iegrīstu pārdomās. Kā tas nākas, ka pie mums ir tik nelāgi, ka visapkārt jārunā vien par nodokļiem, maksājumiem, soda naudām, dažādām sankcijām, kvotām, optimizācijām, ierobežojumiem, slimībām, rindām un aizliegumiem? Tā vien izskatās, ka tiek darīts viss, lai pavisam nokaitinātu pēdējos iedzīvotājus un iznīdētu tos no šīs vietas. Daži vēl brīnās, kāpēc cilvēki ir tik neieictīgi un lamājas. Naivi domā, ka ar policijas palīdzību te varēs panākt laipnību un cienu.

Lasu avīzē, ka Latvijā pašreiz top 119 atsevišķi *ateju reģistri*. Neesmu pret sakoptību, kārtību un tīru vidi, bet izskatās, ka tiek gatavots jauns lauciņš, kurā varētu terorizēt nabagus un kasēt no tiem soda naudas. Ne jau aiz labas dzīves Latvijas ciematos un mazpilsētās ir lielas kanalizācijas un ūdensapgādes problēmas, kuras pašvaldības nespēj atrisināt nu jau desmitiem gadu garumā. Kad Eiropa beidzot sāk pieprasīt ieviest kārtību šajā lietā, tad, kā jau pie mums ir pieņemts, tas atkal notiek uz nabadzīgo iedzīvotāju, vientošnieku un pensionāru rēķina, kuri, tērēdamī pēdējos centus, knapi velk savu dzīvību. Lielai daļai mazpilsētu un ciematu iedzīvotājiem visas privilēģijas aprobežojas ar iespēju savos pagalmos elpot garāmbraucošo automašīnu saceltos putekļus un maksāt nodokļus pēc pilsētas tarifiem. Tagad viņiem būs arī tas gods tikt ierakstītiem *ateju reģistrā* un dota iespēja maksāt soda naudas, jo baidos, ka pašiem sakārtot kanalizācijas sistēmu tiem nepietiks ne līdzekļu, ne spēku. Nu, kā lai nepriecājas par tā labiem jaunuviem!

Izeju pagalmā un paskatos debesīs. Nāk pavasarī, un klaigādamī atgriežas gājputni. Tie izkliebē un aizdzēz sliktās domas. Drīz sāks plaukt kokiem lapas un ziedēt plāvas. Vēl viena ziema ir pārīdzīvota, un tas arī nav nemaz tik slikti. Galvenais ir būt saskaņā ar dabu, neieslīgt depresijā un darboties tā, lai nepārvērstu dzīvošanu uz šīs zemes par elli ne sev, ne apkārtējiem.

Izidors no Perdinavas ciema

Upītē dejo, dzied un darina bites

29.martā Upītē aizvadīts bērnu un jauniešu folkloras festivāls "Pulkā eimu, pulkā teku".

Upītē bija gan dziedāšanas, gan danču un muzicēšanas konkursi, uz kuriem ieradās bērni no vairākiem novadiem. Pirms konkursiem daudzi piedalījās meistarklasēs, gatavojot rokassprādzes, bites, sveces, aužot grīdceliņus. Meistardarbniecīcas vadīja Ligita Spridzāne, Andris Ločmelis, Renārs Kornejs, Lolita Spridzāne un Irēna Romka, kura jau pirms tam bija paveikusi lielu darbu, gatavojot šī gada festivāla simbolus - bites. Ciblas vidusskolas folkloras kopa "Ilžeņa" vadītāja Dzintra Toporkova, kura uz Upītē bija atvedusi savus dziedātājus un dancotājus, pauda prieku gan par konkursa norisi, gan žūrijas vērtējumu, jo arī Ciblas bērni dosies uz finālu Rīgā.

Mācās aust. Bērni līdzi bija panēmuši materiālus, kuros ietin maizes klapipīpus, un tos vajadzēja ieaust grīdceliņā. Meistarklases vadītāja Lolita Spridzāne Samantai Slišanei no Medņevas parādīja, kā darbojas stelles. Meitenei, kura pie stellēm sēdēja pirmo reizi, šī meistardarbniecīca iepatikās.

Rugāju dejotāji. Skolotāju Astrīdas Circenes un Sanitas Anckinas Rugāju novada vidusskolas dejotāji piedalījās kadrīju konkursā, trīs pāri individuālajā polku konkursā, kā arī rotaļu programmā. "Mēs uz šo festivālu braucam jau trešo gadu un esam ļoti gandarīti par redzēto un dzirdēto. Arī mūsu dalībnieki šogad dosies uz finālu Rīgā," prieku pauž Astrīda Circene.

Iegūst ceļazīmi uz finālu. Kate un Domeniks Slišāni dziedāšanas konkursā izcīnīja ceļazīmi uz finālu Rīgā, kas notiks 27.aprīlī.

Saliek māju no koka klucišiem. Janeks Supe ar draugiem ilgi pūlējās, lai no koka klucišiem saliktu visaugstāko māju. Puišiem tas izdevās, un prieks bija liels.

Jaunākā folkloras kopa. Baltinavas vidusskolas bērnu folkloras kopa mūspusē ir pati jaunākā - viņi darbojas nepilnus trīs mēnešus. Vadītāja Ligita Spridzāne stāsta, ka kopā dzied un dejo sešgadīgie bērni un otrās klases skolēni: "Mēs esam apguvuši divas dziesmiņas, mācāmies rotaļas, un tās mazajiem ļoti patīk. Varbūt vēl esam par *zaļu*, lai stātos žūrijas priekšā, bet gribējās parādīt, ka mūspusē paaudžu mantojums zudibā neies."

Lūk, cik skaisti izaug svece! Renārs Kornejs meistarklases mācīja, kā izgatavot vaska sveces. Anna Mītke no Baltinavas vidusskolas 5.klases bija gandarīta, ka sveciņi izdevies izgatavot tik lielu. Viņa vēl iemēģināja roku bitišu darināšanā, ko mācīja Irēna Romka.

Žūrija iedrošina, filmē un vērtē. Dziedātājus un muzicētājus Kūkovas novada folkloras svētkos vērtēja Anete Karlone (no kreisās), Dina Liepa un Māra Mellēna.

Uzstājas Viļakas Mūzikas un mākslas skolas kapela. Kapelu vada Ilona Bukša un Inīta Roginska, jo katram pedagoģe māca to, ko labāk pārzina. Kapelā dalībnieki spēlē citaru, akordeonu, bungas, vijoli un pat mandolinu. Lai arī katras kapelas sniegums atšķirās, visas ieguva augstāko vērtējumu.

Spēlē Upītes tautas nama bērnu un jauniešu kapela. Puse dalībnieku piedalījās dejās, tāpēc attēlā redzama tikai daļa dalībnieku. Priekšplānā - Mārtiņš Laganovskis, Māra Laganovska (no kreisās), Raina Vasiljeva, Kate Slišāne un vadītāja Liene Logina.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Noderīgi padomi sēšanā un audzēšanā

Zemes spēka burvība

Pavasaris pa īstam būs klāt pavisam driz. Šo gadalaiku nepacietīgi gaida tie, kuri sēj un audzē, kuri kurina siltumnīcas un lolo stādīnus. Noderīgus padomus šajā jomā sniedza praktiķe ELGA BRAŽUNE, ciemodamās Kubulos. Piedāvājam iepazīties ar viņas ieteikumiem, atbildot uz dārzkopju jautājumiem.

Kādi ir labākie sējas termiņi?

Praktiķe Elga Bražune iesaka dārzenē sējai, kuriem uzturā lietojamais izaug virs zemes, aprīli izmantot šādus datumus: 6.aprīli - no pulksten 15, 7. - visa diena, 8. - līdz pulksten 11, 15. - visa diena, 16. - līdz pulksten 10, 17. - no pulksten 11, 18., 19. un 24. - visa diena, 25. - līdz pulksten 15.

dienas. Apputeksnēšanos veicina ar mīkstu otīnu, apstaigājot baklažanus un pieskaroties krustu šķērsu ziediem, kas atvērušies. Krūmu formēt šiem augiem neiesaka, jo tas to veido pats.

Kad sēj fizālus?

Šos augus sēj aprīļa vidū, un izstāda ārā pēc salnām. Krūmu iesaka atbalstīt, lai nenolauž vējš. Augļi paši sevi iekonservē, jo ārpusē uz augļa ir lipīga kārtīņa - aizsargplēvīte. Pirms lietošanas fizālis jānomazgā ar siltu ūdeni, lai noņemtu dabīgo konservantu, un tad tas būs garšīgs.

Kā uzdiedzēt ķirbi?

Lai viss labi sanāktu, ķirbja sēklas vajag izmērcēt. Tās ieber traukā ar siltu ūdeni uz vienu diennakti, tad biezas sēklas apvalks izmirks. Pēc tam ūdeni nolej, un piebriedušo sēklu liek podinā vai kastīt ar augsnī. Labs variants ir zāgu skaidas. Augsnī pāris centimetru biezumā samitrīna, virsū uzliek sēklu un kastītei virsū - plēvi ar caurumiņiem. Tad gaida, līdz atvērsies kodols un parādisies asniņš. Tad liek podinā ar augsnī un audzē tālāk. ķirbis vispirms sazaro saknīti, tikai pēc tam veidojas pirmās digļlapas. Lai iegūtu labu ražu, ķirbja iesaka galotņot pēc 5.-6.-7. lapas. Tad centrālajai stīgai veidosies sānu dzinumi, katrā lapu žāklē nāks jauns dzinums, uz kura ātrāk veidosies pilnie ziedi. Tie apputeksnēsies un ātrāk aizmetīsies raža. Ja jau centrālajam dzinumam augt bezgalīgi, tad tur veidojas maz pilno ziedu.

Lai dīgst, zaļo un briedina ražu

Pieredzes seminārs bija organizēts ar LLKC Balvu nodaļas konsultantu atsaucību. Laikraksts uzrunāja konsultanti NORU BOKU.

Kāpēc tieši dārzniecība "Neslinko" viesojās Kubulu pagastā, lai tik aktīvi dalītos pieredzē par dažādu dārzenju kultūru audzēšanu un kopšanu?

-Šādu semināru rīkojām pēc daudzu iedzīvotāju lūguma. Mērķis bija ļaut piedalīties un dzirdēt vērtīgus padomus dažāda mēroga dārzkopjiem - gan tiem, kuri aprūpē lielākas siltumnīcu platības un audzē produkciju pārdošanai, gan arī pavisam nelielu mazdārziņu ipašniekiem. Turklat ne tikai uzklasīt ieteikumus, bet arī ļaut iegādāties dažādu tomātu šķirņu sēklas un pašiem izmēģināt, kā izdosies to izaudzēšana. Vislabākā pieredze rodas tikai no paša darba. Domāju, šis mūsu organizētais seminārs bija ļoti vērtīgs, jo ļāva iegūt praktiku jau pārbauditas un nostiprinātas zināšanas, kas ir neklūdigas. Varbūt šī informācija nav ļoti augstā profesionālā līmenī, taču noteikti atbilstoša bioloģiskajai ražošanai, kam priešroku dod daudzi lauku saimnieki. Bez tam, domāju, ir interesanti izmēģināt jaunas tomātu šķirnes un pārliecīnāties, patiks tās vai nē. Ja iepatikties un izdosies laba raža, varēs turpināt iegūt sēklas, audzēt stādus un varbūt pat nest uz tirgu un pārdot.

Ja vairums no semināra dalībniekiem uzsāks mazo uzņēmējdarbību, vai neveidosies pārāk liela konkurence?

-Domāju, vispirms viņi stādus audzēs un centīsies iegūt tomātu ražu savas ģimenes vajadzībām. Nez vai šī nodarbe palielinās un radīs konkurenci, jo dārzkopja darbs nebūt nav viegls un tik pateicīgs, kā varētu domāt. Arī es pati sēju sēklas un audzēju tomātus. Man patīk tomātu krāsu un formu dažādību, sevišķi tie, kuri nav tikai sarkani un apaļi. Jo krāsa piedod arī citādāku garšu. Bez tam krāsām ir vēl cita veida iedarbība uz cilvēka organismu kopumā. Violetie toni satur antioksidantus un palīdz atbrīvoties no ļaundabīgajām šūnām. Man personīgi ļoti patīk šīs sēšanas un audzēšanas hobījs, un, ja stādi paliek pāri, izdalu tos kaimiņiem, draugiem vai arī apmainu pret ko citu. Jā, dažreiz arī izmetu, ja saaudzēts stipri par daudz. Tas man ir radišanas process, jo pavasarī gribas iebāzt pirkstus zemē, gribas rušināties. Es neprastu dzīvot bez siltumnīcas, jo tur valda īpašs klimats.

Vai seminārā, klausoties praktiku atzinās, uzzinājāt kaut ko jaunu, iepriekš nedzirdētu?

-Daudz kas, protams, ir zināms un pašai pārbaudīts. Es cītīgi lasu arī interneta portālus, un sevišķi krievu valodā rakstošie cilvēki ir ļoti atklāti un dalās pieredzē par tomātu audzēšanu. Šādā veidā esmu atradusi draudzenes pat Piemaskavā. Sekoju viņu klipiem, kas ļoti uzskatāmi pastāsta visus procesus pavasara sējas un vēlāk tomātu audzēšanas laikā. Tas man interesē un ļoti noder.

Īsumā

Izstrādā mobilo aplikāciju lauksaimniekiem

Lauku atbalsta dienests ir sācis izstrādāt mobilo aplikāciju ar mērķi atvieglot lauksaimniekiem darbu. To cer pabeigt līdz septembrim. Iceri skaidro tā, ka lauksaimnieka galvenais uzdevums ir darbs savā saimniecībā, tāpēc ne vienmēr ir ērti sekot līdzi svarīgai informācijai, sēzot pie datora. Mobilā aplikācija būs labs paīgs lauksaimniekiem ikdienas darbos. Pēc LAD direktores teiktā, aplikācija sniegs personalizētus atgādinājumus "atgādini, lai neaizmirstu" un būs ātrs un ērts informācijas avots aktuālākajai informācijai, tostarp par lauksaimniecībā izmantojamo zemi un ainavu elementiem lauku blokos.

Aicina Rāmavas pavasaris

Izstāžu kompleksā "Rāmava" atkal pavasara izstāde trīs dienu garumā. Tā notiks no 11. līdz 13.aprīlim. Jau 27.reizi te satiksies lauksaimniecības, lopkopības, komūnālās saimniecības un dārzkopības jomas profesionāļi un interesenti. Izstādē aicināti satikties vairāk nekā 300 dalībnieki, lai dalītos zināšanās un piedāvātu savas nozares jaunumus un smiegtu risinājumus. Izstādes oficiālā atklāšana 11.aprīli pulksten 11.

Ar 10.aprīli sāksies pieteikšanās platību maksājumiem

Driz sāksies pieteikšanās platību maksājumiem, ko lauksaimnieki varēs izdarīt līdz 22.maijam. Viņiem jāiesniedz vienotais iesniegums LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā.

Organizēs klātienes seminārus

Lai stāstītu par LAD aktualitātēm un sniegtu arī atbildes uz lauksaimnieku konkrētiem jautājumiem, LAD aprīli un maijā organizēs klātienes konsultācijas Latvijā. Ziemeļaustrumu reģionālā lauksaimniecības pārvalde tuvākajā laikā aicina apmeklēt šādus seminārus: 3.aprīli pulksten 11 Gulbenē, novada domes zālē; 8.aprīli pulksten 11 Balvos, Brīvības ielā 46a; 8.aprīli pulksten 14 Rugājos, tautas nama zālē; 9.aprīli šādi semināri notiks Baltinavā novada domes zālē pulksten 11, bet pulksten 13 Viļakā, novada domes zālē. Organizē arī konsultācijas, kuru laikā klientiem palīdzēs aizpildīt platību maksājumu pieteikumus elektroniski.

Lauksaimniecisko zemi pārdod izsolē

Rugāju novada dome mutiskā izsolē ar augšupejošu soli pārdod nekustamo īpašumu "Lauciņi" 9,12 hektāru platībā, kas atrodas novada Lazdukalna pagastā. Izsoles sākotnējā cena noteikta 15417,07 euro. Izsoles pretendenti var pieteikties līdz 18.aprīlim, un viņiem jāiemaksā reģistrācijas maksa 10 euro un nodrošinājuma nauda 10% no nekustamā īpašuma cenas. Izsole notiks Rugājos, novada domes sēžu zālē 18.aprīli pulksten 12.45. Pārdodamais zemes gabals pašlaik ir neizmantota brīva lauksaimnieciskā zeme bez apgrūtinājuma.

Starptautiskā Latgales reģiona biškopju konference

Rēzeknē notika IV Starptautiskā Latgales reģiona biškopju konference. Latgales reģiona biškopji tiekas, lai apspriestu aktualitātes biškopības nozarē, stiprinātu savstarpējo sadarbību starp Latgales reģionālajām nodaļām, kā arī veicinātu ciešāku sadarbību ar kaimiņvalstu biškopjiem. Konferencē uzsvēra, ka biškopība, tāpat kā graudkopība, augļkopība vai lopkopība, ir viena no lauksaimniecības apakšnozarēm, kuras nozīmīgums nevar tikt pārvērtēts. Šogad uzsvars likts uz medus kvalitāti, to iespējamajiem ietekmējotajiem faktoriem un medus kvalitātēs uzlabošanas iespējām. Līdztekus tiešo biškopības produktu – medus, ziedputekšņu, bišu maizes, propolisa, vaska u.c. – ražošanai bites veic nozīmīgu darbu gan lauksaimniecības kultūru, gan arī pārējo augu apputeksnēšanā. Vairāk nekā 150 konferences dalībniekus no tuvākiem un tālākiem Latvijas novadiem un kaimiņvalstīm sagaidīja Rēzeknes novada amatnieku un mājražotāju tirdziņš (medus, āboli, maize, vīni, zivis, sieri, tējas, kafija), Rēzeknes nodaļas biškopju iegūtā medus degustācija, kā arī visai iespaidīga pašu bitenieku gata-votā inventāra izstāde.

Īsumā

Darina ekoloģiskus iepirkumu maisiņus

Lai motivētu sabiedrību samazināt plastmasas maisiņu patēriņu un rastu efektūvas, ilgtspējīgas, modernas un gau-migas alternatīvas tradicionālajiem iepirkumu maisiņiem, Rugāju novada vidusskola (RNV) piedalās "Zaļās jostas" konkursā "Es sāku ar sevi – Tīrai Latvijai!".

Izpētīts, ka plastmasas iepirkumu maisiņiem sadalīšanās process ilgst no 15 gadiem (īpaši plānie, mazie maisiņi) līdz 1000 gadiem (īpaši biezi plastmasas maisiņi), un arī sadalīšanās galaprodukti ir videi kaitīgi. Okeāna atkritumos 80% plastmasas nāk no upēm, bet 20% – no kuģiem. Tos apēd jūras dzīvnieki un putni, kā arī sapinas, nožņaudzas vai noslikst, nespējot kustēties, aiziet bojā.

Lai pievērstu sabiedrības uzmanību šai problēmai, RNV komanda konkursā šuva stilīgus iepirkumu maisiņus no lietotā džinsu apgērba, nodrošinot izejmateriālu otrreizēju pārstrādi, bet 22.martā skolā notika skolēnu darināto "Stilo maiņu modes skate". Demonstrējot skolasbiedriem un skolotājiem videi draudzigu iepirkšanās veidu, modeļu lomās iejutās 6. un 9. klašu meitenes, kā arī sagatavošanas grupas "Knariņi" audzēkņi.

Ievēl jaunu prezidentu

Tā kā Balvu pamatskolas skolēnu pašpārvaldes prezidente Letīcija Grīsle šogad absolvēs Balvu pamatskolu, līdz 1.martam skolēniem bija iespēja izvirzīt jaunu kandidatūru godpilnajam amatam.

Prezidentūras laikam noslēdzoties, 19. martā Letīcija skolas saimes priekšā atskaitījās par paveikto. Viņa pastāstīja, ka šajā laikā ar dažādiem pasākumiem nosvinēta Latvijas simtgade, organizēta tikšanās ar Balvu novada pašvaldības deputātiem, kā arī radīta draudzīgāka skolas vide. Izveidota telpa skolēniem, kur viņi var atpūsties un lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Letīcija uzsvēra, ka solijumu realizēt sapni par garderobes skapišiem gan būs jāsteno nākamajam prezidentam.

Savukārt prezidenta amata kandidāts - 4.c klases skolēns Ervīns Tabors iepazīstināja ar sevi pastātot, ka brīvajā laikā apmeklē futbola, vieglatlētikas un tautu deju nodarbības. Viņam patīk, ka skolas telpas ir ierīkotas atbilstoši skolēnu vajadzībām - ir izglītojoši gaitēni, rotaļu istaba, bibliotēka, kur var ne tikai lasīt, bet arī spēlēt galda spēles. Kā vienu no mācību iestādes stiprākajām pusēm Ervīns minēja skolotāju kolektīvu, kas kopā ar skolēniem īsteno dažādus vietējos un starptautiskos projektus un rīko konkursus.

E.Tabors solīja, ka, būdamas skolas prezidents, viņš domās par iespēju ierīkot izglītojošus un izklaidējošus laukumus skolas pagalmā, kopā ar Balvu novada pašvaldības deputātiem spriedis par mūsdienīgas garderobes ierīkošanu, kur katram skolēnam būs sava skapītis. Tāpat E.Tabors apgalvoja, ka, piedaloties dažādos konkursos un projektos, skola kļūs atpazīstamāka, rezultātā skolēniem radīsies lielāka motivācija un pienākums cestēs sasniegāt arvien augstākus rezultātus gan mācībās, gan ārpusstundu darbā. Ervīns Tabors guva vienbalsīgu skolas saimes atbalstu un tika ievēlēts par Balvu pamatskolas skolēnu pašpārvaldes prezidentu.

Starpnovadu ģeogrāfijas konkurss Baltinavā

27.martā Baltinavas vidusskolā notika Ziemeļlatgales ģeogrāfijas konkurss "Eiropa. Latvija. Latgale", kurā piedalījās 11 Ziemeļlatgales skolas no Balvu, Viļakas, Rugāju un Kārsavas novadiem. Skolēni izpildīja septiņus Baltinavas vidusskolas ģeogrāfijas skolotāju Solvetas Loginas un Imanta Slišāna sagatavotus uzdevumus, kas aptvēra dažādas tēmas. Konkursa norisē un uzdevumu vērtēšanā iesaistījās Baltinavas vidusskolas 8. un 9. klašu skolēni Lars Mītke, Sonora Logina, Kristofers Boldāns, Domeniks Slišāns, Mārtiņš Laganovskis, Nika Oļipova un Mareks Supe.

Visu skolu konkurenčē 1.vietu izcīnīja Kārsavas novada Salnavas pamatskolas skolēni, 2.vietu ieguva Viļakas novada Rekavas vidusskolas audzēkņi Rinalds Logins un Rolands Slišāns, 3.vietu – Balvu novada Stacijas pamatskolas Viķsnas filiāles skolnieces Ieva Amanda Medne un Dita Dmitrijeva, bet atzinību piešķīra Viļakas Valsts ģimnāzijas skolniecēm Olgai Kuļai un Keitai Emīlijai Orlovskai. Dalībnieki saņēma diplomus, kuru dizainu bija veidojusi Baltinavas vidusskolas 10.klases skolniece Kitija Keiša - skolas iekšējā konkursa par diploma dizaina izveidošanu uzvarētāja. Skolēniem pasnie-dza arī Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes, kā arī Baltinavas vidusskolas sarūpētās balvas.

Ciemojas Alūksnes dzīvnieku mājā

Ar vēlmi labot cilvēces kļūdas

Esam klāt! Aizvadītajā trešdienā BBJC jaunieši devās uz dzīvnieku māju "Astes un ūsas", lai nogādātu astainajiem likteņa pabēriņi akcijas laikā savāko suņu un kaķu barību.

27.martā Balvu Bērnu un jauniešu centra (BBJC) jaunieši devās uz dzīvnieku māju "Astes un ūsas" Alūksnē, lai nodotu tās četrkājainajiem iemītniekiem akcijas laikā saziedoto dzīvnieku barību un pavadītu laiku kopā ar nelaimē nonākušajiem mazākajiem brāļiem.

Dzīvnieki cieš cilvēku bezatbildības dēļ

Kopā ar 16 jauniešiem uz dzīvnieku māju "Astes un ūsas", kurā šobrīd mitinās aptuveni 20 suņi un 50 kaķi, devās arī jaunatnes darba speciāliste GUNITA PROKOFJEVA: "Mēnesi pirms tam gan skolās, gan, izmantojot sociālos tīklus, vācām ziedoņumus – kaķu un suņu barību. Atsaucās ne tikai jaunieši, bet arī citi pilsētas iedzīvotāji, un rezultātā savācām diezgan daudz ziedoņumu."

Ieradušies Alūksnē, ciemiņi apskatīja dzīvnieku mājas iekštelpas, bet vēlāk devās laukā, lai pastaigātos ar suņiem. Gunita iesaka visiem, kuri meklē sev mājas mīluli, dāvāt otro iespēju kādam no dzīvnieku mājas iemītniekiem: "Ja meklējat skaistumu, tad tur tiešām bija gan skaisti suņi, gan smuki kaķi. Protams, bija arī slimī, savāguši un saskumuši dzīvnieciņi."

Gunitas, kura sevi uzskata par *kaķu cilvēku*, mājās dzīvo mazliet vairāk nekā gadu veca kaķenīte Šarlote. "Augot laukos, mums mājās, protams, bija dažādi dzīvnieki. Tagad, dzīvojot dzīvoklī, esmu paņēmusi kaķi. Ar viņa ienākšanu ģimenē esmu atklājusi foršu pasaulli, citādākas dzīves šķautnes, ko viņa sabiedrībā varu izbaudīt. Kaķis ir kā sabiedrotais, tas ir ģimenes locekls. Arī bērni daudz mācās par dzīvnieku pasaulli, vērojot mūsu minku." Izrādās, astainā draudzene Gunitu izraudzījusies pati. "Pēc sludinājuma izlašanas braucu pēc balta kaķa, bet mājās pārvedu melnu. Tā jau saka, ka dzīvniekiem pašam jālauj izvēlēties. Viņa tiešām izrādījās un dancoja manā priekšā, līdz sapratu, ka tas kaķis man jau iekritis sirsniņā," stāsta Gunita.

Arī Alūksnes dzīvnieku mājā Gunitai ļoti iepaticies kāds ruds ūsainais skaistulis. "Žēl, ka dzīvniekiem jācieš cilvēku bezatbildības dēļ. Šajā ciemošanās reizē mēģinājām kaut nedaudz labot cilvēces kļūdas, kas pieļautas attiecībā uz šiem dzīvniekiem. Skumji, jo tur pat kaķiņiem ir bēdīgi purniņi, un tas nav forši."

Bēdas izpaustas dzīvnieka acīs

11.klases audzēkne BAIBA VĪKSNINA dzīvnieku māju "Astes un ūsas" apmeklēja pirmo reizi, lai gan kopā ar klasi pirms pāris gadiem viesojusies dzīvnieku patversmē "Ulubele". Meitene neslēpj, ka katra šāda ciemošanās ieteikmē viņu divējādi, gan raisot skumjas par saimnieku pamesto dzīvnieku bēdīgo likteni, gan prieku, ka viņa spējusi tos kaut nedaudz iepriecināt, kaut vai izvedot pastaigā: "Man šo dzīvnieku ir ļoti, ļoti žēl. Viņiem visiem ir tik skumjas acis. Viens 17 gadus vecs suniņis pat bija pilnīgi acls. Izvedām pastaigā arī viņu, jo šim suniņim tāda izdevība rodas reti."

Ari Baibas mājās dzīvo mīš četrkājainais draugs – desmit gadus vecs labradors vārdā Redis. Lai gan visi dzīvnieki viņai ir mīli, Baibai nepietiktu uzņēmības adoptēt pieaugušu suni

Ieguva jaunu draugu. Una Markus (priekšplānā) sadraudzējās ar astaini, ko veda pastaigā. Dzīvnieks esot juties tik savīnots un tik ļoti gribējis izvingrināt čepas, ka sākumā viņu bijis grūti noturēt. Kad pirmās emocijas norima, pastaiga izvērtās par ļoti patīkami kopā pavadītu laiku.

no patversmes: "Nekad nevar zināt, kāds izrādīsies viņa raksturs. Kucēnu gan varētu paņemt, bet pie pieaugušiem suniņiem labāk braukšu ciemos."

Noteikti apciemos atkal

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 12.klases audzēkne UNA MARKUS "Astēs un ūsās" viesojās otro reizi, ar prieku izmantojot jauniešu centra piedāvāto iespēju aizbraukt turp vēlreiz. Viņa labprāt izveda pastaigā sešus gadus vecu patversmes iemītnieku. "Suņa vārdu neatceros, bet viņš bija ļoti aktīvs, enerģisks un draudzīgs, ar citiem suniem arī neplēsās." Tieši šis dzīvnieks iekrita Unas sirsniņā, kļūstot par draugu. Viņa ir pārliecināta – ja kādreiz atkal izvēlēsies četrkājaino draugu, tad tikai no patversmes: "Kāpēc neņem jaunu suni, ja var dot iespēju kādam pamestam dzīvniekiem?" Pagaidām Unai jau ir divi mīluļi - haskija un Eiropas laikas jauktenis - gandrīz piecus gadus vecais Kamerūns un 12-gadīga kaķene Mika.

Katrās patversmes apmeklējums Unā izraisa skumjas: "Ir žēl šo dzīvnieku, jo suniem jādzīvo pa diviem vienā voljerā. Kad kāds pienāk klāt, viņi plēšas savā starpā cilvēka uzmanības dēļ. Tāpēc, ja vienu no viņiem ved pastaigā, jāņem arī otrs." Una stāsta, ka arī kaķu mājas murrātāji, alkstot cilvēka glāstu, labprāt rāpās klēpī un pieglaudās. Jauniete uzzinājusi, ka ziedotāji "Astēs un ūsās" viesojas samērā bieži, tomēr neregulāri: "Mums pastāstīja, ka reizēm ciemiņi brauc vairākas reizes nedēļā, bet citreiz – tikai vienu reizi mēnesi." Tāpēc ikviens ciemiņš dzīvnieku mājā ir ļoti gaidīts. Taujāta, vai gribētu uz patversmi doties vēlreiz, Una atbildēja: "Noteikti braukšu atkal, tiklīdz radīsies šāda izdevība."

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Projekts Balvu Valsts ģimnāzijā

ERASMUS+ projekta dalībnieku iespāidi Slovēnijā

No 18. līdz 22.martam piecas Balvu Valsts ģimnāzijas skolnieces kopā ar skolotājām devās uz Slovēnijas galvaspilsētu Ļubļanu, lai piedalitos Erasmus+ projekta SCHOOL EXCHANGE PARTNERSHIPS CULTURAL HETIRAGE" TRADITIONAL CHILDRENS' GAMES"

1.mobilitātēs aktivitātēs.

Uz Slovēniju aizbrauca skolēni, kuri savās mājās izmitināja iepriekšējā Erasmus+ projekta bērnus - Anete Bērziņa (no 10.b klases), Roberta Sērmūķša (11.b), Dārija Semjonova (12.b), Paula Paidere (12.b) un Arta Smirnova (12.b), kā arī direktore Inese Paidere un skolotāja Vineta Mužaļevska. Šī projekta dalībvalstis ir Latvija, Slovēnija, Rumānija un Turcija. Projekta mērķis - starptautiskas sadarbības izveidošana un kultūras mantojuma saglabāšana, izzinot un praksē izmēģinot spēles, tādējādi atjaunojot un stiprinot komunikāciju paaudžu vidū. Pirmā projekta dalībnieku tikšanās notika Ļubļanā, Slovēnijas galvaspilsētā, kur visus ļoti viesmīligi sagaidīja un uzņēma Primary School Koseze administrācija, pedagoģi, viesgīmenes. Izzinošais, izglītojošais ceļojums Slovēnijā sakās agrā pirmdienas rītā Koseze sākumskolā ar projekta dalībnieku savstarpeju iepazīšanos, ekskursiju pa skolu, mācību stundu apmeklēšanu. Skolotāja Vineta Mužaļevska stāsta, ka slovēnu bērni ir ļoti sirsni: "Mēs saņēmām pašdarinātas dāvanijas. Mūs prieceja talantīgais skolas mūzikas skolotājs, Eirovīzijas dziesmu autors Nino Ošlaks, skolas ansamblis un lieliskā slovēnu dziedātāja Anabella. Spēlējām četru tautu tradicionālās spēles - slovēnu, latviešu, rumānu un turku. Turpmākajās dienās pamatīgāk iepazīnām Slovēnijas izglītības sistēmu, kultūru, vēsturi, dabu, sportu un ekonomiku."

Projekta koordinatore, skolas pedagoģi bija sarūpējuši aizraujošu ekskursiju programmu - Slovēnijas skaistāko vietu apmeklēšanu un iepazīšanu. Viena no tādām - Bledas pilsētā, tikai 15 km no Slovēnijas un Austrijas robežas. Projekta dalībniekiem piedāvāja iespēju pabūt pasaulslavenajā Postojnas alā, apmeklēja Adrijas jūras krastu un pasakaino pilsētu Piranu, tika dāvāta iespēja apmeklēt kaut to patiesi iespaidīgu - Pasauļes čempionātu trampīnlēkšanā ar slēpēm (SKI jumping) Planicas slēpošanas trasē un jūsmot par sacensību atmosfēru, apbrīnot

sportistu meistarību un uzņēmību. Balvu Valsts ģimnāzijas pārstāvji apmeklēja pasākumu "Openkitchen", kas tiek rīkots Ļubļanas centrā katru piektdienu no marta līdz oktobrim un kurā iespējams iegādāties dažādu valstu tradicionālos ēdienos. Bet no slovēnu ēdieniem slavens ir saldais 'potica'. To gatavo no mīklas un pilda ar magoņu sēklīņām un riekstiem. Slovēnus var raksturot kā godīgu, strādīgu, dabai draudzīgu, ļoti patriotisku tautu. Kā projektu vērtē paši skolēni?

PAULA PAIDERE: -Erasmus+ mobilitāte ir lieliska iespēja ceļot un mācīties vienlaikus, redzēt daudz ko jaunu, kūt patstāvīgākam, plānot mācības un studijas, izklaides un izdevumus. Tā ir arī pašrealizācijas iespēja - būt neatkarīgam, piedalīties dažādos pasākumos, pilnveidot svešvalodu zināšanas, kontaktēties ar citiem Erasmus+ projekta dalībniekiem un uzzināt daudz interesanta. Kultūralais mīkstlis, ikdienas dzīve Slovēnijā deva iespēju iepazīt kultūru tādā gaisotnē, kādā to nevar izdarīt tikai ceļojot, tā tiek lauzti stereotipi un krātas zināšanas.

ARTA SMIRNOVA: -Šis brauciens paplašināja manu redzesloku par to, cik dažāda un skaista ir pasaule. Cik jauki un patiesi pieklājīgi ir cilvēki citās valstīs, ja spēj uzņemt pilnīgi svešu cilvēku savā ģimenē un pieņemt viņu kā savējo - tas man nozīmē ļoti daudz. Bija iespēja pagaršot vēl nerēdzētus ēdienus. Uzskatu, ka projekts ļauj man izpausties, novērtēt savas angļu valodas zināšanas, kā arī censties tās uzlabot, lai komunikācija ar citiem cilvēkiem būtu vēl kvalitatīvāka.

DĀRIJA SEMJONOVA: -Gimene, kurā es dzīvoju, bija jauka. Visi runāja ļoti labā angļu valodā. Patika, ka apskatījām daudzas vietas. Slovēnu un rumānu bērni ir ļoti jauki, ar turkiem bija grūtāk komunicēt, jo viņi tik labi neprot angļu valodu.

ROBERTA SĒRMŪĶŠA: -Bija interesanti un noderīgi uzzināt, kā skolēni mācās citās valstīs. Uzskatu, ka vienmēr vajag izmantot opciju 'ceļošana', lai iepazītu jaunus cilvēkus un nodibinātu draudzīgus kontaktus.

ANETE BĒRZINA: -Slovēnijā iepazinos ar citām kultūrām, sadarbojos, komunicēju ar jauniem cilvēkiem no citām valstīm, priecājos par Slovēnijas skaistajiem dabassatiem.

*Apmaiņas

Balvu Centrālajā bibliotēkā

Mīl mazos lasītājus un brauc ciemos

Balvu Centrālajā bibliotēkā viesojās māksliniece, ilustratore un scenogrāfe RŪTA BRIEDE, kura ir populārās grāmatu sērijas "Bikibuks" izveidotāja, izdevniecības "Liels un mazs" ilustratore un Latvijas Mākslas akadēmijas pasniedzēja.

Rūta Briede neslēpj, ka viņai jau iznākušas trīs grāmatas, bet katrai no tām ir atsevišķs stāsts. Vienai viņa ir gan teksa, gan ilustrāciju autore, otrs - tikai teksta, bet trešai - tikai ilustrāciju autore. "Smejos, ka vienlaikus sēžu uz vairākiem krēsliem," smēj Rūta Briede. Viņa tikšanās laikā Balvu pamatskolas bērnus iepazīstināja ar ilustratora profesiju, jo tā ir viņas pamatnodarbošanās. "Man liekas, ka ir ļoti svarīgi parādīt bērniem, kā top ilustrācijas, kā top grāmata. Pēc diploma esmu scenogrāfe un uzskatu, ka tā ir tāda smaga profesija, kas prasa ļoti daudz nervu, laika un darba. Kādā brīdī sapratu, ka vēlos savā darba dzīvē ko mainīt, jo arī ilustrācija ir tuva scenogrāfijai. Interesanti, ka es aizgāju no scenogrāfa darba, bet it kā atgriezos pie tā paša, tikai caur grāmatām," stāsta Rūta Briede. Viņa piebilst, ka brauc tikties ar lasītājiem diezgan daudz, un viens no iemesliem ir arī pabūt ārpus Rīgas. "Kad dzīvo Rīgā, tu dzīvo it kā savā burbuli un neredzi to, kas ir apkārt. Neredzu īsto Latviju, un tikai ārpus Rīgas es sajūtos citādāk. Tajā citādājā Latvijā ir tīriņa un liela sirsniņa. Bibliotekāri jebkurā Latvijas vietā mūs, autorus, sagaidis ar lielu pietāti, sirsniņu. Mēs visi atceramies, kāda bija mūsu pirmā skolotāja, kas viesojās skolā, un pirmās atmiņas ir tās svarīgākās. Es gribu, lai arī Balvu bērniem paliktu atmiņas par labām grāmatām, par ilustratora darbu caur pieaugušā cilvēka redzējumu. Man bērnu pasaule ir tuva, jo arī pati audzinu devīngadigu dēlu," teica Rūta Briede.

Foto - Z. Logina

Mazos lasītājus iepazīstina ar grāmatu. Latvijas Leļļu teātri top izrāde "Kaiju karalienes noslēpums", kas veidota pēc mākslinieces Rūtas Briedes sarakstītās grāmatas. Izrādi viņa veido kopā ar ilggadēju kolēģi Leļļu teātri - režisoru un aktieri Edgaru Kaufeldu. Stāsts iepriecina visus, kas izprot labsirdīga humora nozīmi un vērtību bērnu literatūrā.

Vilakas novada domē

21.marta ārkārtas sēdes lēmumi

Precīzē naudu ceļa pārbūvei

Pieņēma lēmumu par Vilakas novada domes pagājušā gada 31.maija lēmuma Nr.250 par projekta iesnieguma "Grants seguma ceļu "Kozīne-Gubeņi" un "Repkova-Nemecki" pārbūvi Vilakas novada Vecumu pagastā" iesniegšanu Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" precīzēšanu. Precīzētas izmaksas, izsakot šādā redakcijā: apstiprināt projekta kopējās izmaksas 295447,28 eiro apmērā, t.sk., pamatsumma -244171,31 eiro un PVN 21% -51275,97 eiro. Projekta apstiprināšanas gadījumā saņemt 90% apmērā no projekta kopējām izmaksām Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai finansējuma - 265902,55 eiro. Projekta apstiprināšanas gadījumā nodrošināt līdzfinansējumu projektam 10% apmērā no projekta kopējām izmaksām - 29544,73 eiro un projekta priekšfinansējumu.

Lemj par "Vēršukalna" attīstību

Pieņēma lēmumu "Par projekta "Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana kultūrvēsturiskajā lauku sētā "Vēršukalns"" piedāļanos konkursā Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju". Piedalīties atklātā projektu konkursa aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" - "Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana kultūrvēsturiskajā lauku sētā "Vēršukalns"" par kopējo summu 19990 eiro un PVN (t.sk. attiecīnāmās izmaksas 19990 eiro). Projekta finansēšanā nodrošinās Vilakas novada domes līdzfinansējumu 10% apmērā - 1999 eiro no projekta kopējām attiecīnāmajām izmaksām, saņemot 90% atbalstu - 17991 eiro no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai. Lēma nodrošināt projekta neattiecīnāmo izdevumu jeb PVN likmes segšanu 4197,90 eiro apmērā.

Plāno uzstādīt pontonu tiltu

Pieņēma lēmumu par projekta "Pieejamības nodrošināšana Vilakas ezera salai, uzstādot koka laipu un pontonu tiltu" piedāļanos konkursā Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju". Piedalīties aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" rīcībā "Vietējās teritorijas, ieskaitot dabas un kultūras mantojuma objektus, sakārtošana pakalpojuma pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai iedzīvotājiem" - "Pieejamības nodrošināšana Vilakas ezera salai, uzstādot koka laipu un pontonu tiltu" par kopējo summu 74965,43 eiro (t.sk. attiecīnāmās izmaksas 30000 eiro). Projekta finansēšanā nodrošinās Vilakas novada domes līdzfinansējumu 10 % apmērā - 3000 eiro no projekta kopējām attiecīnāmajām izmaksām, saņemot 90% atbalstu - 27000 eiro no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai. Nodrošinās projekta neattiecīnāmo izdevumu segšanu 44965,43 eiro apmērā (t.sk. PVN summa ir 13010,53 eiro).

Speciālista komentārs

Būs koka laipa un tilts uz salu

SANTA KOMANE, Vilakas novada domes projektu vadītāja: -Vilakas novada dome 25.martā iesniedza LEADER projektu "Pieejamības nodrošināšana Vilakas ezera salai, uzstādot koka laipu un pontonu tiltu". 2013.gadā izveidoja Vilakas ezera pludmali, 2018.gada oktobrī pavairoja zivju mazuļus, bet līdz 20.aprīlim tiks izstrādāti apsaimniekošanas noteikumi Vilakas ezeram un īstenots projekts "Vilakas ezera krasta un salas apsaimniekošanas un labiekārtošanas darbu veikšana". Tā laikā tiks uzstādīta 440 m gara pastaigu laipa uz Vilakas ezera salas. Tas būs turpinājums iesāktajiem darbiem - padarīt Vilakas ezeru pieejamu visiem interesentiem un nodrošināt daudzveidīgas rekreācijas un tūrisma iespējas Vilakas ezera teritorijā. Uzstādīsim pastaigu laipu aptuveni 354m garumā un pontonu tiltu aptuveni 144m garumā, kas ļaus viegli piekļūt Marianhauzenas pilsdrupām un izbaudīt ezera salu, tādējādi dažādojot dabas tūrisma iespējas novadā un visā Ziemeļlatgalē. Par šī projekta nepieciešamību liecina arī Vilakas novada Tūrisma informācijas centra anketēšanas rezultāti: vairāk nekā 70% respondenti min, ka ir nepieciešams attīstīt iespēju viegli piekļūt salai, nepilni 70% respondenti min, ka pontonu tilts būtu laba iespēja šādas piekļuves nodrošināšanai, savukārt vairāk nekā puse respondenti atzīst, ka vēlētos pastaigu taku gar ezeru un iespēju nokļūt uz salas.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Pieredzi lūkojot

Ciemos pie Mežvidu tomātu audzētājiem

28.martā LLKC Balvu birojs organizēja pieredzes braucienu uz SIA "Latgales dārzenju logistika" siltumnīcām Kārsavas novada Mežvidos, kur audzē tomātus, ko tirdzniecības tiklos realizē ar firmas zīmi "Mežvidu tomāti". Pieredzes braucienā no Ziemeļlatgales lielākoties bija pieteikušies tie, kas tomātus audzē pašpatēriņam, kā arī realizē vietējos ēdināšanas uzņēmumos, veikalos vai *zaļajos* tirdziņos, jo mūspusē līdzīga tomātu lielražotāja nav. Tomēr arī viņiem šis tas no agronoma stāstītā noderēja. "Nezināju, ka *melnie dibentiņi* tomātiem veidojas kalcija trūkuma dēļ," pēc sarunām siltumnīcā atzina jaunā zemniece Guna no Šķilbēnu pagasta.

SIA "Latgales dārzenju logistika" savu darbību uzsāka jau 2007.gadā. No idejas līdz projekta realizācijai pagāja vairāki gadi. Toties tagad "Mežvidu tomāti" ir viens no Latvijas tomātu audzētājiem, kura vārds un produkcia iekarojuši savu stabīlu vietu Latvijas tirgū. Pērn SIA "Latgales dārzenju logistika" ieguva 2.vietu konkursā "Eksporta un inovāciju balva 2018" kategorijā "Importa aizstājējprodukts". Mežvidos audzē dažādu krāsu un šķirņu tomātus, papildinot klāstu ar jauniem tomātu veidiem, kas ļauj piesaistīt pircēju uzmanību. Tomātu audzēšanas sezona ilgst no oktobra līdz jūlija vidum, jo tas ir laiks, kad šo dārzenju Latvijā pietrūkst. Tomātus audzē apstākļos, kas pietuvīnāti dabigajiem ilgākā laika periodā. Augu aizsardzību pret slimībām un kaitēkļiem nodrošina ar bioloģiskām metodēm, precīzu siltumnīcas klimata regulēšanu, ziemā apgaismojumu pietuvīnot saules gaismai. Uzņēmums turpina ieguldīt apgaismojuma kvalitātē, aktīvi iesaistoties vairāku pētniecības projektu īstenošanā. Sadarbībā ar Tehnisko universitāti, Latvijas Lauksaimniecības universitāti un citiem sadarbības partneriem tiek izstrādātas un testētas jaunas siltumnīcu apgaismojuma un klimata vadības sistēmas, kas ļaus paaugstināt uzņēmuma konkurētspēju. Uzņēmums plāno paplašināt ražošanu, izbūvējot jaunas siltumnīcu platības un turpināt jau iesāktā tomātu pārstrādi.

Verot Mežvidu siltumnīcas durvis, gaiss smaržo pēc tomātiem, skatam paveras pamatīga siltumnīcas platība, kurā aug un nogatavojas gan lielāki, gan mazāki - sarkani, dzelteni, brūni - tomāti, gaisā lido kamenes, kas apputeksnē tomātu ziedus, naski rosā strādnieki. "Gluži kā ārzemēs....," kāds nosaka. Uzņēmuma SIA "Latgales dārzenju logistika" agronomis JURIS GRUDULS ar savu stāstījumu un, atbildot uz interesentu jautājumiem, pārliecina, ka par tomātiem viņš zina visu. Turklāt Juris tomātus audzē arī siltumnīcas Barkavā.

Tomāts, kā zināms, sākas ar sēkliņu, stādīju. Kur stādus siltumnīcas vajadzībām iegādājas uzņēmums "Latgales dārzenju logistika"?

-Tomātu stādus iepērkam Somijā, jo audzējam profesionālās šo dārzenju šķirnes. Latvijā tomātu stādu tirgus ir mazs, tādēļ lielajām siltumnīcām tomātu stādus neviens neaudzē. Kur tos liks?! Lai Latvijai izaudzētu siltumnīcu stādus lielražošanai, pietiek ar trim hektāriem. Turklāt atšķiras izmaksas. Viens kvadrātmetrs parastā siltumnīcā izmaksā 70 euro, bet stādu audzēšanai - 500 euro kvadrātmetrs. Šo nišu aizņēmusi Somija. Stādus no Somijas piegādā ar garantiju, ka tie ir tīri - bez slimībām, kukaiņiem, tās šķirnes, kas nepieciešamas lielražošanai, ko apliecinā starptautiskais kvalitātes sertifikāts. Mums tuvākā stādaudzētava ir Polijā, bet viņi tik kvalitatīvus stādus izaudzēt nevar. Tomātu stādus Somijā iepērk arī citu Eiropas valstu tomātu audzētāji - lietuvieši, vācieši, zviedri, norvēģi, dāņi, holandieši, daļu stādu iepērk arī poli.

Izvēloties stādus, pieturatis pie vienām šķirnēm vai eksperimentējat?

-Gan pieturamies pie jau izmēģinātām šķirnēm, gan izmēģinām jaunas. Audzējam tradicionālos sarkanos, dzeltenos tomātus. Arī eksotisko brūno, kas ir prasīgāks par pārējiem, no viņa nevar gaidīt tādu atdevi kā no pārējiem. Lai ar kaut ko izceltos pircēju acīs, tas nepieciešams. Fasēto tomātu paciņas saturu veido dažādi tomāti.

Kur uzņēmums realizē ražu?

-Izaudzēto ražu pilnībā apēd Latvijā. To realizējam veikalui RIMI un Maxima tīklā, to uzpērk augļu un dārzenju vairum-tirgotājs, kas to realizē arī citos veikalos.

Cik strādnieku strādā siltumnīcās?

-Tagad strādā desmit cilvēki. Tas ir ļoti daudz, uzskatu. Tāds skaits strādnieku nepieciešams tādēļ, ka tomātus fasē ar rokām. Taču mehanizēta fasēšana arī ir padārgs prieks. Plānojam tādu pašu siltumnīcu piebūvēt vēl klāt, tad varēs domāt par fasēšanas aprīkojuma iegādi. Ja procesu izdotos mehanizēt un automatizēt, tad fasēt varētu trīs cilvēki, bet četri varētu strādāt siltumnīcā. Ja tomātus novāktu tikai lielās kastēs, tad pietiktu ar četriem strādniekiem.

Kas paveic pārējo?

-Siltumnīca strādā automātiskajā režīmā. Pieskatu tikai datoru un dodu komandas pārejai no ziemas uz pavasara, no pavasara uz vasaras laiku un tamlīdzīgi. Tagad, redziet, apmācās, ieslēdzās papildu gaisma. Visu regulē kompjūters. Taču apgaismojuma lampiņām nav *veselīgi* raustīties - ieslēgties, izslēgties, tādēļ uzlikti aizturēšanas mehānismi. Siltumnīcā var redzēt dažādus apgaismošanas variantus. Mums ir kombinēta apgaismošanas sistēma - augšējais apgaismojums un divas diožu rindas. Pētījumu jomā sadarbojamies ar Tehnisko universitāti, Lauksaimniecības universitāti. Siltumnīcā tiek uzstādīti dažādi sensori, arī temperatūras, mitruma. Galvenā doma ir par energoefektivitāti - kā mazāk tērēt, lai vairāk saražotu.

Uzņēmuma mājaslapā bija minēts par Latgales dārzenju kooperatīvu. Kādas Jūs saredzat iespējas sadarbībai vietējiem dārzenju audzētājiem?

-Diemžēl kooperatīva ideja ir iestrēguši izstrādes stadījā. Vēl neesam nonākuši līdz galapunktam, kādi būs kooperatīva galvenie uzdevumi. Pat sarežģītākais jautājums, kas uzņemsies *tā vezuma* vilšanu. Ir doma, ka tomātu no malas, jo paši esam iestrēguši ikdienas rutīnā. Ja uzņemties kooperatīva vadību, tad siltumnīcas darbam jāmet miers. Kooperatīva vadībā nepieciešams neitrāls cilvēks ar vienādu attieksmi pret visiem ražotājiem. Bijām šeit plānojuši izveidot pārstrādes cehu gan dārzenjiem, gan ogām. Taču valdības lēmumi situāciju maina.

Kā tieši?

-Sakārā ar valdības lēmumiem vienam objektam nenoslēdza līgumu ar publisko tirgotāju par enerģijas iepirkšanu. Tas objekts nestādā, kas būtu apgādājis ražotnes ar siltumu. Tādēļ esam pārdomu stadījā, ko vispār darīt. Tādā pašā variāntā zem triecienu nokļuva pie manas siltumnīcas esošais enerģētikas objekts Barkavā. Man bija noslēgti līgumi par siltuma iepirkšanu no februāra līdz decembrim, ražotājam arī bija noslēgts līgums ar Madonas siltumtīkliem par ciemata apkuri. Taču līgumu slēgšana ietrāpijās aizotāzā par OIK. Es paliku pie savas apkures (man ir ar šķeldu kurināma katlu māja), tādēļ nevaru tomātu audzēšanas sezonus veidot tādu, kādu to gribu. Bija arī plānots vecās siltumnīcas nojaukt un izbūvēt jaunas.

Vairākus kilometrus no Kārsavas - Rēzeknes šosejas līdz "Mežvidu tomātu" siltumnīcāi, kas atrodas teju klajā laukā, mežu ielokā, atbraucām pa labu ceļu, arī šoseju. Kas par to parūpējās?

-Kad šeit sākām, bija zemes ceļš. Taču tālākais bija pašvaldības attieksmes jautājums pret uzņēmējdarbību, ražotājiem. Redzot, ka šeit stabili darbojas uzņēmums ar attīstības perspektīvu, pašvaldība bija par to, ka ceļam nepieciešams uzklāt asfaltu (atviegloša tipa). Tam sekoja vēl citi projekti - par siltumnīcas teritorijas iekšējo tīklu izbūvi, izbūvējot ūdens piegādes sistēmu un kanalizāciju, asfaltējot pievedceļus. Tas paveikts ar mērķi, ka te attīstīsies tehnoloģiskais parks.

Kāpēc siltumnīcāi izvēlejāties šo vietu?

-Tas bija saistīts ar tiem kompleksiem, ko redzējāt braucot šurp. Tā bija būve, kas rāzo siltumenerģiju. Lai attīstītu siltumnīcas, vajag siltumu un arī daudz elektrības. Lai uzsāktu darbību, no Kārsavas, kas atrodas 12 kilometru attālumā, atvilkām kabeli. Perspektīvā plānojam būvēt otru siltumnīci.

Kurā dienākats laikā ieteiktu novākt tomātus mazajās piemājas siltumnīcās?

-Nekādā gadījumā no rita. Vācot ražu, augs tiek traumēts, noplēsts kātiņš vai kaut kas cits. Mazās siltumnīcas no rīta vēl ir mitras. Lai tās izvēdinās, lai iesilst, lai arī augs nav tik stīvs. Lai ir mīkstāks un kustīgāks. Taču vakarā vākti bumbuļi būs sakarsuši un tos būs grūti atdzesēt un uzglabāt. Vislabāko garšu tomāti saglabā, ja tos uzglabā temperatūrā no 13 līdz 17 grādiem.

Tomātu audzēšanā esat ļoti zinošs. No kurienes

Gluži kā slimnīcā. Apmeklējot siltumnīcu, pašmāju tomātu audzētājiem nācās uzvilk ne vien kombinezonus, bet arī uzaut bahillas, uzvilk gumijas cimdus. Viņi tika brīdināti neko neaiztikt ar rokām.

Neēd tomātus. Juris Gruduls atzīst, ka principā tomātus neēd, jo redz tos katru dienu visu gadu. Atbrauc uz Mežvidiem - tomāti, aizbrauc mājās - tomāti. Mājās beidzas, šeit sākas. "Ja mājās tomātus uzgriež uz šķīvja, tad ārā, protams, nemetu," viņš smej.

Iepazistina ar pētījumiem. Rīgas Tehniskās universitātes Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes vecākais pētnieks Ansis Avotīns klātesošos iepazīstinājā ar IRIS-inovatīvo risinājumu izpēti un jaunu metožu izstrādi efektivitātes un kvalitātes veicināšanai Latvijas siltumnīcu sistēmā. Viņš sadarbojas arī ar Mežvidu siltumnīcu.

tas?

-Tēvs man bija agronomi. Pat esmu inženierzinātnu magistrs. Savulaik pabeidzu Latvijas Lauksaimniecības universitātes Mehanizācijas fakultāti. Kad nāca pārmaiņu laiks, pārņēmu bijušo siltumnīcu Barkavā, kas bija pa pusei sabrukusi. Tagad uz darbu braucu arī šeit, celā pavadot stundu. Arī savs labums. Braucot iemācījos angļu valodu.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Optika brauc uz laukiem

Pavasarī ir laiks izvēlēties brilles

Maruta Sprudzāne

Ari Lazdukalna saietu nams ir vieta, ko savā izbraukuma grafikā iekļāvusi Rīgas uzņēmēja, lai dotos uz laukiem un iedzīvotājiem būtu iespēja saņemt node-rīgus pakalpojumus. Redzes pārbaude un iespēja izvēlēties sev piemērotas optiskās brilles ir tas, kas nepieciešams ļoti daudziem cilvēkiem. Sevišķi, ja viņiem jau ir ap gadiem piecdesmit. Lazdukalnā tikos ar SIA "Linden Optika" vadītāju ELĪNU LIEPIŅU.

Kas raksturīgs jūsu pakalpojumam?

-Braucam uz Latvijas novadiem, lai būtu tuvāk cilvēkiem un viņi varētu pārbaudīt redzi un saņemt optikas pakalpojumus. Gluži katrā dzīvesvietā tas, protams, nenotiek, taču plānojam savus izbraukuma grafikus, un, atzīstos, man ļoti patīk šāds darbības veids, jo tas rada zināmu brīvību man kā uzņēmuma vadītāji un jaunajai māmiņai.

Esat atbraukuši arī uz Lazdukalnu Rugāju novadā.

-Apzināti izvēlējāmies šo vietu, jo Latgale ir mana dzimtā puse, un vēlos novadniekiem sniegt šo pakalpojumu. Labi apzinot vispārējo situāciju veselības jomā un zinu, ka arī pie acu ārsta jāgaida pagarā rindā. Esam sazinājušies ar iestādes vadītāju un veikuši pacientu pierakstu. Šī būs gara darba diena, jo pieraksti ir vēl pēc pulksten četriem pēc-pusdienā. Redzes pārbaude vienam cilvēkam

ilgst vismaz pusstundu. Protams, mēs neesam acu ārsti, esam optometristi un pārbaudām redzi tiktāl, cik to varam un drīkstam darīt. Konstatējam, kas notiek ar redzi, un, ja ir nepieciešamība, izrakstām arī brīļu korekciju, un cilvēks var pasūtīt sev vajadzīgās brilles. Jautājam par sūdzībām un skatāmies, vai vaina ir labojama ar mūsu spēkiem.

Kas notiek, ja atklājat daudz nepietnākas lietas – kādu saslimšanu?

-Tad gatavojam izrakstu acu ārstam, sniedzot savu kā optometristu informāciju un izstāstām, kur cilvēkam jāgriežas tālāk. Mēs neuzņemamies ārstu funkcijas, bet sagatavojam un nododam tālāk savus pārbaudē secinātos datus. Lazdukalnā jūtāmies ļoti pozitīvi. Te cilvēki nāk kā pie savējiem, viņi ir vienkārši un atvērti sarunai. Pārsvarā te atklājam labi zināmas, tā sauktās klasiskās lietas, kas, gadiem ejot, notiek ar cilvēka redzi. Par nepieciešamību kļūst lasāmās brilles pensiōnāram vai arī strādājošam cilvēkam. Sliktas lietas jeb tā sauktos *magos* pacientus šodien neesam atklājušas. Priečē, ka nav nopietnu acu saslimšanu. Pacienti, kuriem kaut kas tāds ir bijis, jau pabijuši klīnikās, saņēmuši ārstēšanu, un problēma ir novērsta. Taču šodien bija cilvēki, kuriem savā mūžā jāsastopas ar savām pirmajām brillēm. Saprotams, tas viņiem ir liels notikums, tāpēc jautājumu daudz un mūsu saruna sanāk pagara.

Vai mobilā darba forma sevi attaisno?

-Neesam vienīgā izbraukuma optika. Man ir pierede, ka cilvēkiem dažkārt trūkst infor-

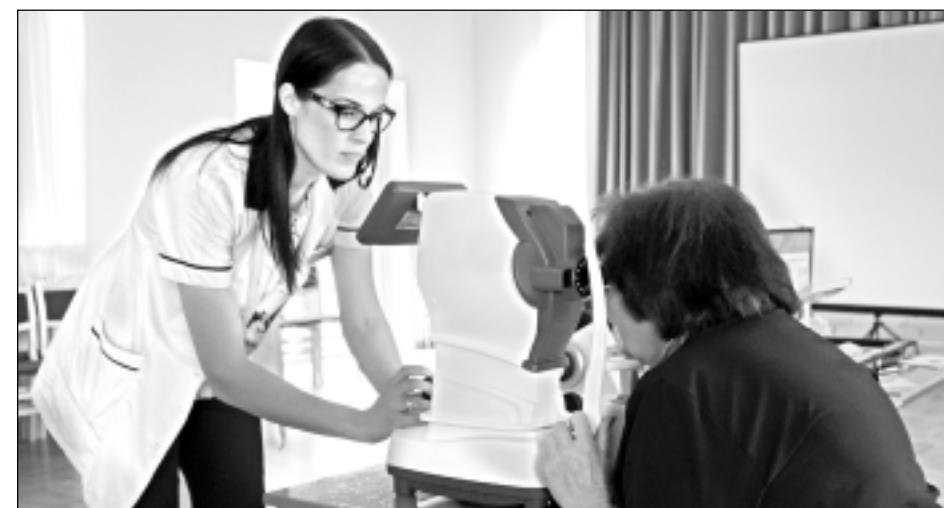

Foto - M. Sprudzāne

Jaunā uzņēmēja darbā. Elīna ir uzaugusi Krišjānos, beigusi Bērzbils vidusskolu, pēc studijām kļuvusi par rīdzinieci. Viņa ir izveidojusi savu uzņēmumu un dara darbu, kas patīk un dod gandarījuma apziņu, jo sniegtais pakalpojums ir nepieciešams iedzīvotājiem. Arī viņa patīk ikdienā valkā brilles, citreiz lieto kontaktlēcas.

mācījās par acu veselību, piemīt arī bailes un aizspriedumi, teiksim, par acu operācijām, brīļu valkāšanu. Iedzīvotāji Latvijas novados ir dažādi, man jāprot saprasties ar viņiem visur. Taču kopumā šīs jomas problēmas un jautājumi visur ir vienādi.

Piekritat apgalvojumam, ka agrāk brīļu nēsātāju bija daudz mazāk nekā tagad?

-Varu spriest pēc saskarsmes ar pieaugušajiem. Lasāmo brīļu vajadzība ir bijusi un tāda būs vienmēr. No tām neaizbēgsim. Daudzi tagad lieto, lai arī viņiem nav nepiecieša-

mības, zilo gaismu atstarojošās brilles. Tie ir cilvēki, kuri strādā garas stundas ar datoru. Jā, vairums cilvēka tuvumā esošo iekārtu izmantošana provocē brīļu vajadzību. Taču reizēm tas ir arī atpūtas un redzes treniņu jautājums.

Vai cilvēki seko līdzi arī modei brīļu izvēlē?

-Protams! Brilles taču ir arī sava veida aksesuārs. Notiek pasaules mēroga izstādes, konferences, kur par to runā un ražotāji to ļem vērā savas produkcijas klāsta izstrādē. Pavasaris vienmēr akcentē šos jaunumus.

Baltinavā apspriež attīstības programmu

Plāno tālākos, apspriež tuvākos mērķus

Ingrīda Zinkovska

Līdz 8.aprīlim Baltinavas novada iedzīvotāji vēl var iesniegt savus priekšlikumus novada attīstības programmai turpmākajiem septiņiem gadiem (2019.-2025.gadam). Programmas 1.redakcijas sabiedriskā apspriešana notika 26.aprīli. Neraugoties uz runām par novadu pievienošanu un apvienošanu, baltinavieši ar cerībām raugās nākotnē, saskatot tajā savu vietu.

Ne velti Baltinavas novada attīstības vīzija definēta šādi: Baltinavas novads attīstās kā patstāvīga administratīvi teritoriālā vienība ar ekonomisku izaugsmi, latgaliskās kultūras un tradīciju attīstību, nodrošinot visaptverošu labklājību novada iedzīvotājiem un iespēju labas izglītības ieguvei. Baltinavas novada nākotne - jaunas, darboties girobošas ģimenes, kuras vēlas dzīvot skaistā, sakoptā, latgaliskā novadā ar augstu dzīves kvalitāti, mobilitati, biznesa un atpūtas iespējām ekoloģiskā vidē. Skaisti! Lai vīzija kļūtu par realitāti, daudz kas atkarīgs no valsts politikas, arī pašiem tajā.

Uzrunājot klātesošos, novada domes priekšsēdetāja Sarmite Tabore iepazīstināja ar dokumentiem, uz kuru pamata tapusi attīstības programma. Tie ir Eiropas Savienības, Latvijas valsts un Latgales plānošanas reģiona dokumenti. Programmu izstrādāja trīs tematiskās darba grupas - gan pašvaldības darba un saimniecisko jautājumu, gan veselības un sociālo jautājumu, gan izglītības, sporta un kultūras jautājumu. Notika iedzīvotāju aptauja. Anketa bija izveidota tā, lai

atbildes palīdzētu iezīmēt attīstības plānā izvirzāmās prioritātes un mērķus. Nav noslēpums, ka iedzīvotāju skaits novadā samazinās. Satrauc arī iedzīvotāju vēlme (procentuāli pret iepriekšējo plānošanas periodu) aizbraukt no novada. Taču novadam ir arī stiprās puses - Eiropas naudas piesaiste, attīstīta lauksaimniecība, labas izglītības iestādes, ieguldījums vides sakopšanā, ceļu remontā utt. Pozitīvi vērtējams baltinaviešu patriotsms. Uz jautājumu par prioritārajām jomām, kas būtu jāatlīsta Baltinavas novadā nākotnē, ar lielu pārsvaru norādīts, ka nepieciešams veicināt iedzīvotāju nodarbinātību. Otra svarīgākā joma ir veselības aprūpe, trešā - infrastruktūras sakārtošana, tai seko drošība, sabiedriskā kārtība un citas vēlmēs.

Izmantojot kopā būšanu, uz sēdi sanākušie aktīvi iesaistījās diskusijās par Baltinavas iedzīvotāju aktuālitātēm. Viena no tām, kā panākt, lai novada centrs tiktu sakopts, nevis palēnām zaudētu savu pievilcību. Lai iedzīvotāji sakoptu savus privātpāšumus, nojaucot būves tajos, kas jau pārvērtušās graustos, draud sabrukst un nogāzties uz ielas. "Ja novadā ierodas Rīgas žurnālisti, viņi labprāt fotografēšanai izmanta graustus. Uz ciemiņiem un garāmbraucējiem šādi skati atstāj iespaidu par pamestību, kas valda pierobežā. Ja zaļās mājas grausta nojaukšanai rīkos talku, piesakos tajā piedalīties," teica baltinaviete Irēna Kaša. Tāpat iedzīvotāji piemīnēja, ka Baltinavas parkā rudenī palikušas nesagrābtas lapas. Klātesošos interesēja "Ontana i Annes" parka liktenis. Atbildot uz iedzīvotāju jautājumu par parku, izpildirektors J.Bubnovs skaidroja, ka rudenī lapas

Foto - A. Kiršanovs

Apspriež attīstības programmu. Lai apspriestu novada attīstības programmu, kopā pulcējās gan novada amatpersonas, gan iedzīvotāji.

palika nesagrābtas laika apstākļu dēļ. Taču sakopšanas darbi sāksies, tiem pievērsīsies arī Lielajā talkā. Pašvaldība parūpēsies arī par "Ontana i Annes" parku, jo ir to pārņemusi savā ziņā. Domes priekšsēdetāja S.Tabore piekrita, ka parks kļūvis zināms Latvijā un tūristi, kas ierodas Baltinavā, vēlas to apmeklēt.

Mazu bērnu mammas uztrauc arī, ka, sākoties siltam laikam, pa centra ielām sāks *nēsāties* jaunieši ar rolleriem. Šie paši jaunieši arī mēdz piemēlot vietas, kas nesen uzkopas, piemēram, Baltinavas informācijas būvē, kas arī kalpo kā autobusu pietura. Secinājums viens: nepieciešama biežāka policijas kontrole, bet pašvaldības policijas novadā nav. Valsts policijas ekipāžas apmeklē Baltinavu, bet viņi nevar būt šeit ik mirkli. J.Bubnovs baltinaviešiem atgādināja: "Šajā jomā aktivāk ieteiku izmantot robežsardzi, jo viņiem ir tādas pašas pilnvaras kā policijai. Robežsardzes kontaktlīnijas atrodas uz visiem ziņojumu dēļiem.

Par katu pārkāpumu, ko pamanāt, informējiet robežsardzi!"

Spraigas diskusijas rāsīja arī jautājums, vai Baltinavā slēgs sabiedrisko pirti, jo tās pašizmaksā trīs reizes pārsniedz maksu, kādu par pirts pakalpojumu maksā klienti. Valsts kontrole šādu situāciju pašvaldībās nepieļauj. Savukārt iedzīvotāji nepieļauj situāciju, ka pirts tiktu slēgta. "Saprotu, ka izmaksas tiešām ir milzīgas. Taču pirts tiesām nav ekstra tiem, kam mājās ir tikai aka. Pirti apmeklē veci cilvēki, kuri nav spējīgi ilgi nostāvēt dušā. Ja mēs paši pirts aizslēgsim, mums neviens to neatvērs. Es degu par Baltinavu, tādēļ man tas ir svarīgi," teica I.Kaša. Viņa izteica aicinājumu uzņēmējiem, kuriem ir meži, noziedot pirtij vissmaz vienu kravu malkas, bet pašvaldībai ieteica pārdot divas - trīs grants kravas no karjera, iegūtos līdzekļus novirzot pirts atbalstam. Tāpat klātesošie sprieda, vai kvīts vietā par pirts pakalpojumu netirgot talonus, maksājot par tiem pašvaldības kasē.

Vai precēties šobrīd ir modē?

Teikt 'jā' vai 'nē'? Un kādēļ?

Tuvojas vasara, karstais kāzu laiks, kad jaunie steidz mīt gredzenus un dibināt ģimenes. Taču rodas jautājums – vai precēties šobrīd ir modē? Ja pirms pārdesmit gadiem laulība bija svēta lieta un 'jā' vārdū teica gandrīz visi, tad šobrīd liela daļa pāru atzīst par pieņemamu dzīvi nereģistrētās attiecībās, kurās dzimst arī bērni. Jaunie jautā, - kādēļ jāprecas, ja mīlestība var beigties? Varbūt nereģistrētās attiecībās jūtas ir ilgstošakas?

Balvu novada Dzimtsarakstu nodalas vadītāja SVETLANA ROMANOVSKA teic, - statistika skaitļu valodā ir katastrofā. Gadu no gada arvien pieaug bērnu skaits, kuri nākuši pasaulei nereģistrētās attiecībās. Domājot, kā šo situāciju vērst par labu, dzimtsarakstu nodala jau astoto gadu pēc kārtas Starptautiskajā bērnu tiesību aizsardzības dienā 1.jūnijā riko īpašu akciju. Pateicoties šai iniciatīvai, bērnu vecākiem ir iespēja sareģistrēties bez maksas un krietiņi ietaupīt. "Esot nereģistrētās attiecībās, faktiski tiek pārkāptas bērnu tiesības piedzīmt un dzīvot likumīgā laulībā ģimenē. Turklat tiek pārkāptas mantošanas tiesības, jo otrs partneris neko nevar mantot. Pats galvenais - ekstremālās situācijās vienpersoniski nedrīkst pieņemt svarīgus lēmums ne par bērnu, ne par partnieri, un tas var radīt neglābjamas sekas. Un dzīves pieredze liecina, ka pēdējā laikā cilvēkiem ar šādām situācijām jāsastopas arvien biežāk," stāsta S.Romanovska.

Izvēloties vienu, tiek zaudēts otrs

Kādēļ pāri izvēlas laulību vai, gluži otrādi - nereģistrētās attiecībās? Balvu novada Dzimtsarakstu nodalas darbinieces uzskata, - tam ir vairāki iemesli. Izvēloties laulību, tiek zaudēta brīvība, bet iegūta atbildība. Tomēr nereģistrētās attiecībās jauj saglabāt apziņu, - lai arī pastāv kopdzīve, ģimene un bērni, joprojām cilvēkam ir brīva izvēle jebkurā mirkli no tā atteikties. Turpretīm laulības ostā visbiežāk iestūrē un savas attiecības oficiāli reģistrē pāri, kas pirms tam iepazinuši viens otru, pārliecinājusies par kopīgu skatījumu uz dzīvi, vērtībām, nākotnes plāniem. "Jāsaprot, ka laulību reģistrācijai nav tikai juridiska nozīme. Tai ir arī būtiska sociāla vērtība – partneri paziņo sabiedrībai, - tu esi mana sieva, es – tavs vīrs. Tā apliecinot gatavību uzņemties atbildību un saistības. Savukārt vīrietis, kurš ilgstoši dzīvo kopā ar sievieti un viņu neprec, tādā veidā izrāda pret viņu necieņu," uzskata dzimtsarakstu nodalas vadītāja.

Kamēr bērni dzims no attiecībām, nekas labs nebūs

Viss mainās brīdi, kad ģimenē ienāk mazulis, un tieši šis ir tas mirklis, kad abiem vecākiem attiecību sakārtošanai būtu jāpievērš īpaša uzmanība. "Pilnīgi visos gadījumos, kad reģistrējam dzīšanu, ar jaunajiem runājam par šo tēmu. Bērnam augot, noteikti radīsies jautājums, kāpēc tētim ir cits uzvārds nekā mammai. Kāda ir atbilde? Visbiežāk jaunie tēvi pasmīkņā. Taču viņi smīkñās līdz brīdim, kad saskarsies ar konkrētām problēmām. Nedod, Dievs, tam bērniņam nopietni saslimt, jo nereģistrētās attiecībās vecāks viens pats par bērnu nevar pieņemt konkrētu lēmumu ne par asins pārliešanu, ne kādu smagu operāciju. Jābūt arī otra piekrišanai. Esmu pārliecināta, - kamēr bērni dzims no attiecībām, nevis mīlestības, nekas labs nav gaidāms," teic S.Romanovska. Cita situācija ir tad, ja sieviete ir ārlaulības bērns un dokumentu ailiē par tēvu ievilkta svītriņa. Šajā gadījumā tā ir tikai viņas izvēle un atbildība. Savukārt, ja bērnam ir tēvs, kurš atļāvies būt ierakstīs, viņam būtu jābūt atbildīgam. "Dažkārt tēviem esmu jautājuši – un kad jūsu bērniņš paaugsties un paprasīs, - tēti, kāpēc tu tā dariji? Ko viņi atbild? Neko. Tad, kā vienmēr, vīriešu vietā metas atbildēt sievietes. Iespējams, viņas mēģina izlikties, ka tas nemaz nav vajadzīgs. Taču man negribētos ticēt, ka kāda sieviete nevēlētos, lai viņu bildina," teic dzimtsarakstu nodalas vadītāja. Vēl viens no argumentiem ir naudas trūkums kāzām. Taču arī tam ir risinājums. Kad vecāki iet uz baznīcu kristīt bērniņu, pie reizes var salaulāties arī paši vai arī atnākt ar lieciniekiem uz dzimtsarakstu nodalu un mierīgi sarakstīties. "Visi šie gadījumi ir no dzīves. Un nevajag tālu meklēt. Vēl tagad atcerēmies Zolitūdes tragedijas izmeklēšanas lietu, kad vienai no cietušajām neizmaksāja kompensāciju tikai tādēļ, ka viņa ar bojāgājušo vīrieti nebija preceļus un dzīvoja civilaulībā. Un šādu gadījumu ir gaužām daudz," apliecina dzimtsarakstu nodalas vadītāja.

Labāk vēlāk, nekā nekad?

Laulību nozīmīgumu sapratuši arī vecāka gadagājuma cilvēki. Piemēram, pirms laika kāds pensionēts pāris, iesniedzot laulību pieteikumu, godīgi atklājis, ka to dara vien tādēļ, lai vīram būtu

iespēja pēc operācijas būt klāt pie sievas slimnīcas reanimācijas nodalā un viņu aprūpēt. Likumdošana nosaka, - ja cilvēks nav laulātais draugs vai kāds cits tuvs radinieks, reanimācijā atrasties viņš nedrīkst. Savukārt pēdējā laikā parādījusies vēl kāda jauna tendence – vērojams pieaugums gados vecu laulāties gribētāju skaitā. Dzimtsarakstu nodalas darbinieces skaidro, ka, iespējams, tas saistīts ar jaunajiem grozījumiem pensiju likumā, kas stājušies spēkā ar šī gada 1.janvāri: "Ir pieņemta jauna norma - ja divu pensionāru laulībā kāds no partneriem nomirst, laulātais dzīvesbiedrs saņem pabalstu - pusi no aizgājēja pensijas katru mēnesi turpmākā gada laikā." Līdz pagājušā gada beigām laulātais varēja saņemt pabalstu divu mirušā pensiju apmērā. Ja pagājušajā gadā Balvu novada Dzimtsarakstu nodala 'jā' vārdū teica trīs pensionāru pāri, tad šogad tādi jau ir pieci pāri.

Fakti:

Vecākajai sievietei, kura pērn laulību reģistrēja Balvu novada Dzimtsarakstu nodala, bija 72 gadi, savukārt vecākajam vīrietim - 78.

Vidējais laulību vecums sievietēm 2018.gadā - 34 gadi, vīriešiem - 37.

18 gadu vecumā pie vīra pērn izgājusi tikai viena sieviete.

2018.gadā no 123 Balvu novada Dzimtsarakstu nodala reģistrētajiem pāriem tikai 54 dzimuši laulībā. 2017.gadā no 131 bērna laulībā dzimuši 64, 2016.gadā no 117 bērniem - 58, 2015.gadā no 147 laulībā piedzīmis 61 mazulis.

Stāsts nr. 1

Pēc civilvīra nāves paliks bez jumta virs galvas

Ar Joti rūgtu un sāpīgu dzīves pieredzi pavisam nesen saskārusies bijusī Rankas pagasta iedzīvotāja ANDA, kura šobrīd dzīvo un strādā Balvos. Pirms trīs mēnešiem – janvārī – no dzīves pēkšķi aizgāja viņas mīlotais vīrietis, ar kuru kopā civilaulībā bija nodzīvoti desmit gadi. "Kādā dienā viņš, kā parasti, aizgāja uz darbu, bet mājās vairs neatgriezās... Plīsa asinsvads galvā... Un ar to arī viss. Šogad maijā viņam palikuši tikai 50," stāsta sieviete. Pirms tam Anda dzīvoja Rankā, iepazinās abi ar sludinājumu starpniecību. "Dzīvojām viņa mamma uzdzāvinātajā lauku mājā. Kopīgu bērnu mums nebija, kaut gan vīram bija pieaugusi meita un man pašas bērni," stāsta sieviete. Kad abi sagāja kopā, katrai aiz muguras bija rūgta dzīves pieredze – šķirtas laulības un pāri palikušas mieles. "Tas bija viens no iemesliem, kādēļ sākumā negribējām iet uz dzimtsarakstu nodalu un smērēt papīrus. Turklat šķita, ir taču labi tāpat, kāpēc tas būtu jādara! Bet gāja laiks, un domas mainījās. Pēdējos gados ne rez vien norunājām, ka tomēr vajadzētu sarakstīties, bet vienmēr atradās kaut kas svarīgāks, kas darāms. Tā tie 10 gadi arī paskrēja. Un tad šī nelaimē... Tā arī nepaspējām," teic Anda. Pagaidām viņa vēl dzīvo tajā pašā mājā, taču jau tagad ir skaidrs, ka tas būs tikai pagaidām. Viršeš pirmā sieva un meita jau uzsākušas mantojuma procedūru, pēc kuras kļūs par šī īpašuma saimniecībēm. "Vīra meita ar marii nekontaktējas un nerunā, jo viņas mamma iestāstījusi, ka pie notikušā vairojama esmu es. Tas nekas, ka brīdi, kad iepazināmies, viņu laulība jau divus gadus bija šķirts." stāsta sieviete. Pagaidām viņa iztieku ar savu tuvāko līdzcilvēku palīdzību – atbalsta bērni, vīra un pašas miesīgās māsas. Anda ir pārliecināta, - Dievs dos, dabūs pati savu vietu un jumtu vīrs galvas. Rokas, kājas veselas, no darba nebaidās, noplēnīs pati sev. "Protams, ir smagi, bet viss būs jāsāk no jauna. Taču es zinu, ka gudrākais piekāpjas vienmēr. Visvairāk man žēl atmīnu. 10 gadi! Katrs stūrītis, iekoptais ābeļdārzs un viss pārējais... Tas viss jāatstāj nebūtībā, jo skaidrs, ka vīra meita pati šajā lauku mājā, kas nav nekāda pils, nekad nedzīvos. Nudien nedomāju, ka dzīvē saņemšu tik sāpīgu pieredzi. Bet ko padarīsi? Tāpēc jau tā laikam saucas dzīve..." secina Anda.

Stāsts nr. 2

"Nemiet piemēru no mums!"

2.februārī Bēržu katoļu baznīcā gredzenus mija un viens otram Dieva priekšā solījis būt kopā kā priekos, tā bēdās bērzpilieši JĀZEPS RACIBORSKIS un BĀRBALA GALEJA. Šo atbildīgo soli dzīvē abi nolēmuši spert pēc 48 kopdzīves gadiem!

"Kādā vakarā sēdejām un spriedām – pēc diviem gadiem jāsvīn 50. kopdzīves zelta jubileja, bet kā tad to svinēsim, ja, kristīgi cilvēki būdam, neesam pat salaulājušies. Tas bija pagrieziena punkts. Nodomājām, ka izdarīsim visu "pa klusō", bet nesanāca, jo bērni kaut kā par to dabūja zināt," stāsta jaunlaulātie. Rezultātā laulību ceremonijā piedalījās 40 cilvēki – bērni, mazbērni, mazmazbērni un arī krustbērni. Jaunā pāra uzdevums bija līdz kāzu dienai iegādāties laulību gredzenus un sapucēties par godu šim svinīgajam notikumam, ko Jāzeps un Bārbala arī izdarīja. Viņi teic, - vedekļiņa Iveta jau pirmajā vakarā visus apzvanīja un sadalīja darba pienākumus – kurš būs atbildīgs par mielasta galdu, kurš – par ligavas pušķi un frizētavu, kurš – par mūziku un torti. Ne Jāzepam, ne Bārbalai ne par ko galva vairs nebija jālauza. Pateicoties tam, kāzu svinības izdevās skaistas un godam. Tagad jaunlaulātie var atzīt, ka pārņēmusi labi padarīta darba sajūtu: "Tiešām sirds tagad mierīga. Arī bērniem un mazbērniem teicām, - nemiet piemēru no mums, jo dažs labs arī tāpat dzīvo neprecesejas."

Tagad, kad kopš kāzām pagājuši precīzi divi mēneši, Jāzeps atzīst, ka apprečē cilvēku, ar kuru dzīvo kopā, tomēr ir pienākums pret dzīvi. Tieši tādēļ viņš arī bija tas, kurš pirmsais izteica piedāvājumu par precībām. Savukārt Bārbala par to teic: "Mēs, latviešu sievietes, esam lepnas, nekad neteiksim pirmās. Bet bildinājumu, protams, pieņēmu. Tikai uzyārādus gan pēc kāzām atstājām iepriekšējos. Jāzeps jau smejas – ja 48 gadus pacietu tevi ar tādu uzyārdu, tad nekas nemainīsies arī tagad. Dokumentu pārformēšana mūsu vecumā vairs nav svarīga, to var darīt jaunie."

Jāunlaulātie stāsta, ka ikdienas dzīve viņiem paitet, strādājot un atpūšoties savās mājās Bērzpili. "Rītā guļam līdz pulksten 10, veselīgi pabrokastojam un tad pastrādājam. Laukos darba nekad netrūkst. Jāzepa pārziņā ir cūku barošana, tehniskas remonti, metināšana. Pagājušogad 86 gadu vecumā viņš ar kombainu vēl visu ražu uz lauka novāca. Savukārt mans uzdevums ir gādāt par ģimenes pavardu, pabarot vistas, rūpēties, lai dārzā un siltumnīcā kaut kas izaug un ir ko celt galā. Bet vakaros ir laiks televīzijai. Lai nav jākaros par programmām, kuras skatīties, mums katrai ir sava televizors. Jāzepam interesē hokejs, volejbols, man kā sievietei - šovi, seriāli un raidījumi par veselību," stāsta Bārbala.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Skaistajā dzīves brīdi.

Visiem jaunajiem, kuri apsver domu par precībām, Jāzeps ar sievu Bārbalu tomēr iesaka spert šo soli: "Vajag to darīt, un laikus. Nevar šītā, kā mēs - nodzīvojām līdz sirmam vecumam. Ģimenes lietas tomēr jānokārto."

Atklātā kausa izcīņa galda spēlēs

Cīnās novusā un galda tenisā

Foto: no personīgā arhīva

Starp liederiem – bērzbilieši!

Bērzbils vidusskolas skolēniem īpaši labi veicās novusa turnīrā, kur viņi triumfēja gan "C", gan arī "B" grupās. Kas ir jauniešu panākumu atslēga? Protams, neiztikt bez talanta. Savukārt Bērzbils vidusskolas sporta skolotājs ĒRIKS MIČULIS stāsta, ka bērnu interesi un meistarību šajā galda spēlē noteikti veicina arī tas, ka skolas telpās atrodas divi novusa galdi. "Tie būvos brižos pieejami ikvienam skolēnam, un jaunieši iespēju sacensties novusa spēlē labprāt izmanto katrā starpbīdī. Savukārt sarunās ar skolēniem par novusa spēli uzsveru, ka galvenais ir domāšana. Bez prātīgas pieejas pie panākumiem netikt. Novusu labprāt uzspēlēju arī pats," stāsta Ē. Mičulis.

Attēlā redzams Bērzbils vidusskolas skolēns ALENS RŪDOLFS MATVEJEVS, piedaloties novusa sacensibās "A" grupā.

Pagājušajā ceturtdienā Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas sporta zālē notika Balvu novada skolu atklātā kausa izcīņa galda spēlēs.

Turnīrs tika aizvadīts novusā un galda tenisā. Abās galda spēlēs mači notika trīs vecuma grupās - "C" grupā (2005.-2006.g.dz.), "B" grupā (2003.-2004.g.dz.) un "A" grupā (1999.-2002.g.dz.). Katru no komandām pārstāvēja divi zēni un divas meitenes. Sacensību tiesneši vietu sadalījumu turnīra tabulā noteica pēc vienas labākās meitenes un viena labāka zēna (pēc sacensibās uzrādītajiem rezultātiem) katrā no komandām. Ja komandu punktu skaits bija vienāds, ņēma vērā abu komandu nākamos labākos spēlētājus.

Novusā "C" grupā startēja septiņas komandas, "B" un "A" grupās – pa piecām komandām. Rezultātā "C" grupā 1.vietu izcīnīja Bērzbils vidusskola, 2.vietu – Balvu pamatskola, 3.vietu – Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola, 4.vietu – Baltinavas vidusskola, 5.vietu – Tilžas vidusskola. Savukārt galda tenisā "C" grupā 1.vietu izcīnīja Balvu Valsts ģimnāzija, 2.vietu – Balvu pamatskola, 3.vietu – Rekavas vidusskola, 4.vietu – Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola, 5.vietu – Baltinavas vidusskola. "B" grupā labākie bija Rekavas vidusskola, 2.vietu ieguva Balvu Valsts ģimnāzija, 3.vietu – Baltinavas vidusskola, 4.vietu – Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola. "A" grupā nepārspēta palika Balvu Valsts ģimnāzija, 2.vietā ierindojās Rekavas vidusskola, 3.vietā – Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola, 4.vietā – Tilžas vidusskola.

Basketbols

Izcīna uzvaru un noslēdz sezonu

30.martā Balvu pamatskolā viesojās Rūjienas novada sporta skolas basketbolisti, kuri Latvijas Jaunatnes basketbola līgā "U-19" vecuma grupā mērojās ar vienaudžiem no "Balvu Sporta skolas".

Spēles sākums bija līdzīgs – pirmā ceturtdaja noslēdzās ar rezultātu 20:15 Balvu komandas labā. Turpinājumā mūsējie basketbolisti pakāpeniski sāka palielināt pārsvaru pār pretiniekim, otro ceturtdaju noslēdzot ar rezultātu 39:23, trešo – 71:39. Savukārt visā spēlē "Balvu Sporta skola" izcīnīja uzvaru ar rezultātu 86:72.

Šo sezonu Latvijas Jaunatnes basketbola līgā "Balvu Sporta skolas" "U-19" vecuma grupas basketbolisti noslēdza ar astoņām uzvarām un sešiem zaudējumiem. Aizvadītais mačs pret rūjeniešiem Balvu komandai bija pēdējais sezonā. Pagaidām gan vēl nav zināms, kurā vietā turnīra tabulā mūsējie basketbolisti finišēs, jo ne visas komandas izspēlējušas visus tām paredzētos mačus. Tāpat jāpiebilst, ka vienīgā komanda, kurai "Balvu Sporta skolas" "U-19" basketbolisti piekāpās abos savstarpējos mačos, bija no Krāslavas. Balvu komandā sezonas rezultatīvākais spēlētājs bija Endijs Tūcis. Tajā pašā laikā, kā uzsver komandas treneris ARNIS VOIKA,

spēks ir visā komandā, jo katrs spēlētājs sniedz savu ieguldījumu. "Nevaram iztikt nedz bez saspēles vadītāja, nedz bez spēlētāja, kurš cīnās groza apakšā. No komandas sastāva izkritot kādam no spēlētājam, jārēķinās ar būtiskiem zaudējumiem spēles kvalitātes ziņā. Kopumā cīņas bija līdzīgas, mači – interesanti. Tāpat jāpiebilst, ka "Balvu Sporta skolas" "U-19" basketbolisti nākamajā sezonā, iespējams, vairs nespēlēs Latvijas Jaunatnes basketbola līgā. Papildinot sastāvu ar citiem spēlētājiem, komanda, iespējams, uzsāks spēlēt Latvijas Basketbola līgas trešajā divīzijā. Kas attiecas uz "U-16" vecuma grupas basketbolistiem, viņi Latvijas Jaunatnes basketbola līgā desmit komandu konkurencē ierindojās 8.vietā – izcīnīja trīs uzvaras un piedzīvoja 15 zaudējumus. "U-16" basketbolistiem ir kur augt meistarības un spēles kvalitātes ziņā. Protams, daži spēlētāji atgriezušies ierindā pēc traumu gūšanas, un nākamajā sezonā būsim spēcīgāki," stāsta A.Voika.

Basketbola treneris piebilst, - ir plānots, ka "U-19" basketbolisti tuvākajā laikā (iespējams, aprīļa nogalē) varētu spēlēt Gulbenes čempionātā, kur spēlē arī Latvijas Basketbola līgas otrs divīzijas basketbolisti. Tāpat paredzēts, ka Balvos varētu noorganizēt strītbola sacensības vairākos posmos.

Futbols

Turam īkšķus!

Jau šo sestdien sāksies "Komanda.lv" 1.ligas turnīrs futbolā, kas ir otrs spēcīgākais futbola čempionāts Latvijā aiz Virsligas. Tāpat kā pērn, arī šogad turnīrā startēs "Balvu Sporta centra" futbolisti, kuri pirmās kārtas sacensibās 6.aprīli pulksten 15 Tukuma pilsētas stadiona mākslīgajā laukumā aizvadīs izbraukuma maču pret vietējiem kājbumbas meistariem no FK "Tukums 2000/TSS".

Atgādinām, ka pagājušajā gadā turnīrā startēja 12 klubī. "Balvu Sporta centrs" līdz ar čempionāta noslēgumu ierindojās 10.vietā, tādējādi saglabājot vietu arī šīs sezonas turnīrā. Pērn mūsējie futbolisti 22 mačos sakrāja 12 punktus – izcīnīja trīs uzvaras, tikpat spēles rezultāts bija neizšķirts, kā arī piedzīvoja 16 zaudējumus. Gūto un zaudēto vārtu attiecība "Balvu Sporta centram" bija -96: 19 gūti vārti, bet 115 reizes futbola bumbu nācās meklēt savos sargātajos vārtos. "Balvu Sporta centrs" rindās rezultatīvākais spēlētājs vārtu gūšanas ziņā bija Kārlis Vanags – astoņi precīzi raidījumi. Četrus vārtus guva Rihards Ščogols, trīs – Vadims Sņegovs, pa vienam – Edmunds Kokorevičs, Rihards Korts, Kristaps Saliņš un Aleksandrs Sņegovs.

Lai arī kāda bija statistika pagājušajā gadā, mūsējie futbolisti izpildīja galveno uzdevumu – saglabāja vietu turnīrā arī šī gada sacensibās. Šogad čempionātā startēs desmit klubī, kurus kopumā pārstāvēs 127 spēlētāji un tiks izspēlēti 135 mači. Turam īkšķus par mūsējiem!

Sezonu noslēdz ar sudraba medaļām

15.martā "Balvu Sporta centra" futbolisti Ziemeļaustrumu telpu futbola 2.līgas turnīrā aizvadīja izbraukuma maču pret FK "Jēkabpils Lūši-2". Mūsējie futbolisti pretiniekim piekāpās ar rezultātu 0:1, tādējādi sezonu noslēdzot ar izcīnīto 2.vietu čempionātā. "Balvu Sporta centrs" 12 spēles izcīnīja deviņas uzvaras un piedzīvoja trīs zaudējumus, kopā sakrājot 27 punktus. Par čempioniem kļuva tieši FK "Jēkabpils Lūši-2", kuru pirmajā savstarpējā spēlē balveniešiem izdevās apspēlēt ar rezultātu 4:2. Jēkabpilieši finišēja ar 31 izcīnītu punktu – par četriem vairāk nekā balveniešiem. Savukārt 3.vietā ierindojās telpu futbolisti no FK "Līvāni/LivMet". Līvānieši iespēja sakrāt 22 punktus.

Jaunie futbolisti cīnās godam

12.martā Salaspili notika Latvijas "U-12" grupas finālsacensibās telpu futbolā. Lai gan "Balvu Sporta centra" jaunie futbolisti izcīnīja trīs uzvaras, divas reizes spēlēja neizšķirti un tikai vienu reizi piedzīvoja zaudējumu, tas šoreiz nejāva turnīra tabulā pacelties augstāk par 4.vietu. Tomēr puikas cīnījās godam. Arī vārtu attiecība pozitīva. Balvenieši piecas reizes bumbu raidīja pretiniekū vārtos, bet tikai divas reizes vārtus zaudēja.

Galda teniss

Divas uzvaras un zaudējums

23.martā Aizkrauklē notika ceturtais posms komandu sacensibās galda tenisā. Šajā posmā "Balvu Sporta centra" komandai bija jāspēlē pret trīs komandām. Pirmā spēle bija pret Alojas novada komandu "SK", kas uz maču pret mūsējiem neieradās. Līdz ar to Balvu komandai piešķira tehnisko uzvaru, bet alojiešiem piemēros naudas sodu par neierašanos. Otra spēli "Balvu Sporta centrs" aizvadīja pret Tukuma "GTK2", kurā balvenieši piedzīvoja zaudējumu ar 2:4. Savukārt pēdējā spēle bija pret GTS "Skrunda 1", kurā sīvā cīņā ar 4:3 uzvarēja "Balvu Sporta centrs". Vislabāk šajā sabraukumā no Balvu komandas veicas GUNTIM DULBERGAM - 2 uzvaras un 3 zaudējumi, AIVARAM DULBERGAM - 2 uzvaras un 3 zaudējumi, VALDIM PRILUŽNIJAM - 2 uzvaras un 2 zaudējumi, INGUSM MEISTERAM – viens zaudējums. Kopvērtējumā "Balvu Sporta centrs" komanda ir 1.vietā un pēdējā sabraukumā cīnīsies par medaļām.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

◆ Pie Sv. Jēkaba katedrāles – lielkie zināmie kaulu kambari Baltijā. Aina, kas atklājas Sv. Jēkaba katedrāles ārsieni attīrišanas laikā 2018. gadā, pārsteidz pat pieredzējušus arheologus – gadu simtu gaitā baziņca ir burtiski "ieaugusi" apbedito cilvēku kaulos. Tagad, kad veikta pirmā šajos izrakumos iegūto materiālu izpēte, secināms: šajos tā sauktajos "kaulu kambaros" varētu būt no 4500 līdz 5000 individu mirstīgo atlieku.

◆ Pulvertornis un Resnā Margarita: seno nocietinājumu varenības liecinieki. Par Resno Margaritu dēvētais artilērijas tornis ir viena no nozīmīgākajām viduslaiku un agro jauno laiko Tallinas aizsardzības sistēmas būvēm un slavena celtne, kuru pilsetas apmeklētāji pamana vienu no pirmajām. Pulvertornis ir lielākais no mūsdienās redzamajiem viduslaiku nocietinājumu torņiem Rīgā, kas savulaik bija arī viens no svarīgākajiem un sedza pieeju pilsetai pie Smilšu vārtiem.

◆ Kauja vārtos uz Berlīni. 1945. gada aprīļa vidū sarkanā armija sāk vērienīgu izšķirošu uzbrukumu Berlīnei, cerot uz ātru uzvaru. Tostarp padomju maršals Georgijs Žukovs ap miljonu karavīru sūta ieņemt Zēlovas augstienes, kurās sargā vien 112 000 vācu karavīru – kaujas nogurūši vīri, pensionari un jauni zeni. Šķietami viņiem nav nekādu izredžu, tomēr vācieši aiztur padomju karaspēku uz trim dienām.

◆ Nedrīkst šķirties? Sievu var pārdot... Nelaimīgas laulības gadījumā panākt šķiršanos 18. un 19. gadsimta Lielbritānijā ir teju neiespējami. Tāpēc dažkārt vīri un retos gadījumos arī sievas izmanto citu risinājumu: apliek laulātajam ap kaklu simbolisku virvi un pārdod tirgū kā preci.

◆ Vikingu kaps atklāj traģiskus notikumus. Kad arheologi Lielbritānijā pie Veimūtas pilsetas atrod 51 vikingu ar nocirstu galvu, daudzi uzskata: masu kapā samestī sakauti skandināvu karotāji. Patiesība izrādās daudz bēdigāka.

◆ Rūpnieks pārvērš austuvi paradīzē. Kāda vientesība! Tā 19. gadsimta Lielbritānijas rūpnieki pasmaida par savu amata brāli Robertu Ouenu. Viņš iedomājas, ka strādnieks paveiks vairāk, ja būs labi ēdis un atpūties, tāpēc pārvērš kādu Skotijas austuvi par strādājošo paradīzi. Tas notiek laikā, kad citās rūpniecības nodarbinātie pielīdzināmi vergam bez tiesībām.

◆ Sirdij pašai sava kapavieta. Viduslaikos ticēja, ka sirds ir cilvēka dvēseles mājvieta, tāpēc daudzi augstdzimušie vēlējās, lai pēc viņu nāves to izņem no ķermēja, iebalzamē un apglabā kādā īpašā vietā.

◆ Bambusa būdīju ciems izaug par Āzijas rosīgāko ostu. Lai likvidētu holandiešu monopolu Dienvidaustrumāzijas tirgos, briti 1819. gadā Singapūrā sāk būvēt jaunu ostu. Dažu desmitu gadu laikā mazs ciems top par nozīmīgu pilsetu ar 80000 iedzīvotāju.

◆ Musketieri: Francijas karaļa elites karaspēks. 17. gadsimtā Francijas galvenais militārais spēks ir musketieri – karalim uzticīga elitāra karaspēka vienība ar prasmīgiem karotājiem. Viņi vienmēr ir gatavi cīņai, drosmīgi, pat pārdroši.

◆ Ceļojums šampanieša klasē. Bilete no Parīzes līdz Stambulai "Austrumu ekspreis" maksā ceturto daļu no vidējās francūžu gada algas. Taču brauciens ar šo ekskluzīvo vilcienu ir īsta bauda.

Citādā Pasaule

◆ Okeāns no manis izskalojis visus mēslus. Saruna ar harismātisko mistiķi Gintu Barkovski.

◆ Tautas medicīna. Bebrukārkliņš kā inde slimībām.

◆ Likteņa groži pašu rokās. Dziednieces un gaišreģes Artas Bahmanes padomi.

◆ Slotas reabilitācija. Maģiskā slotas – pagatavošanas instrukcija un rituāli.

◆ Apburošā mistiķe Helēna Rēriha. Garīgās mācības Dzīvā ētika pamatlīcējas dzīvesstāsts.

◆ Vai Latvijai draud zombiju slimība? Zinātnieki pēta mirušo augšāmcēšanos varbūtību.

◆ Katrā numurā astrologa un numerologa prognozes, horoskops, sadzīves maģijas padomi, stāsti par divaino pasaulli mums apkārt, kā arī noderīgas ziņas un grāmatu apskats.

Krustvārdu mīkla

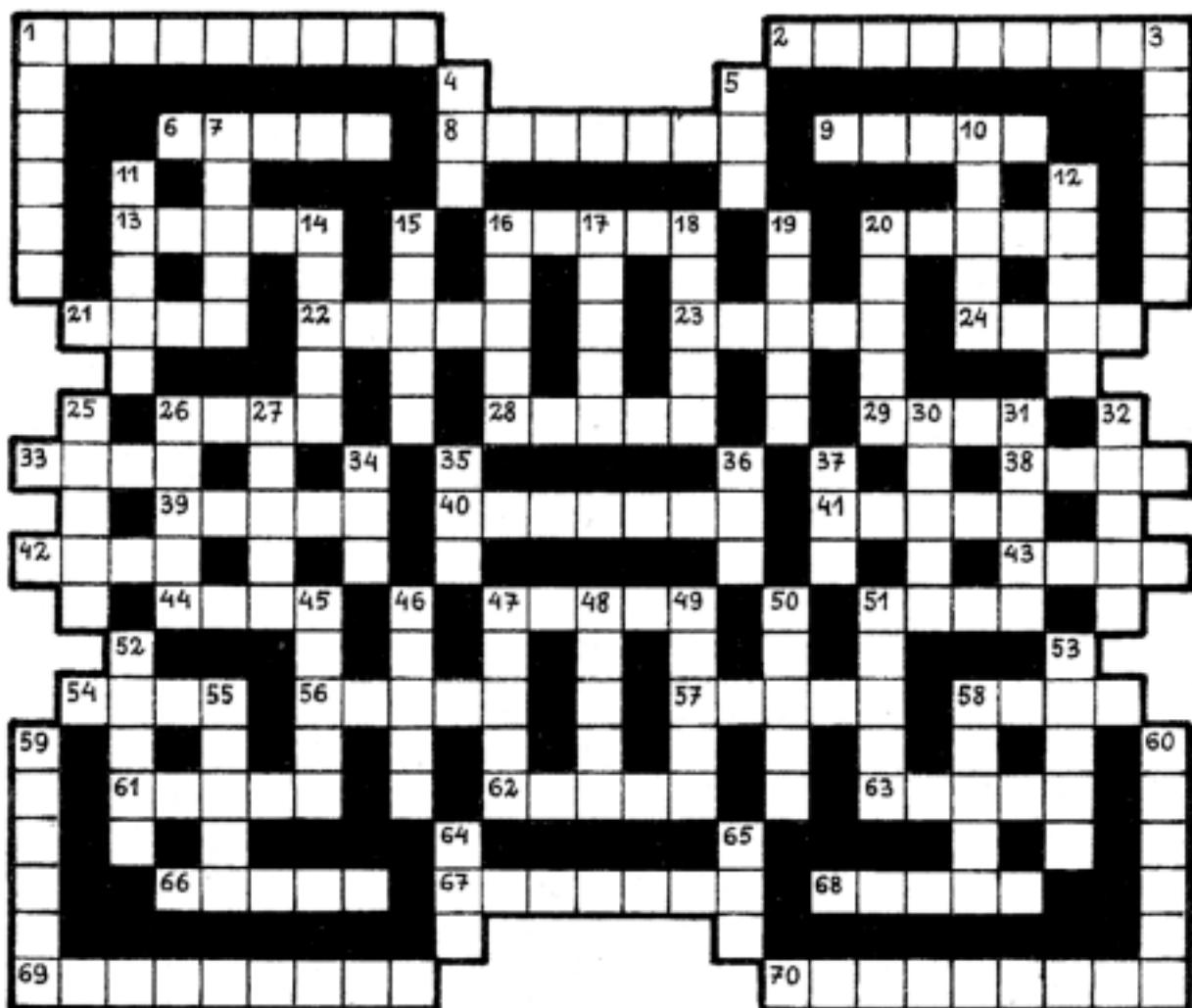
Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu.
Atbildes gaidām līdz 25.aprīlim.

4.kārtā

Marta mīklu atrisināja: A.Mičule (Tilža), I.Svilāne (Lazdūkalns), A.Vīcupa (Vectilža), I.Homko (Medņeva), D.Zelča, J.Zālītis (Krišjāni), A.Lesniece (Mucukalns), Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi).

Par marta krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem AIJA LESNIECE no Susāju pagasta "Mucukalna". Pēc balvas griezties redakcijā.

Sastādīja G.Gruziņa

Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīca jeb novadu vārdene Krustvārdu mīkla aprīlī

Horizontāli: 1. Pretstats jēdienam 'tuvinieks'. 2. Neliels, skanīgs zvans. 6. Pavasara sezonas, atdzimšanas iemiesotāja dievība. 8. Skaistums. 9. Kabata; pavards, krāsns bedre. 13. Nerātnis; burvju nešjavas. 16. Jaunava, līgava; vedekla. 20. Mundrums darbā. 21. Rupjāks apaudums tīklam; dzīja tīkla apaudumam. 22. Pogas veida apalš rokturis durvīm. 23. Krājums, ar ko ilgāku laiku iztikt; sāts, svētība. 24. Pūlis, bars; brāzma, jonis; elpas vilciens. 26. Mazrunīgs cilvēks. 28. Ierakstiet trūkstošo vārdu: "Es nav čiuls, es ir ...," latgaliešu dzejniekam Ontonam Slišānam teica viņa znots. 29. Koka trauks rupjamaizes mīklas raudzēšanai. 33. Drūzma, juceklis; gūzma. 38. Ligavas manta, ko ved uz ligavaiņa mājām; beramu vielu mērs. 39. Slimības, kaites; posti, nelaimes. 40. Ūdensroze. 41. Nemiera gars. 42. Gruži, netīrumi. 43. Eja starp kalniem vai kokiem apaugušiem pauguriem; kāpa, grava. 44. Negatavs auglis; zaļknābis. 47. Cūkas gaļa ar asti, ko vārija apsējībās; piga. 51. Varde. 54. Tvert, ņemt. 56. Balss. 57. Raudzības. 58. Sens jūras nosaukums baltu valodās; joma, jūras līcis. 61. Pjāpa. 62. Sēdeklis. 63. Spītnieks, nekauņa; mulķis. 66. Mitrī, zems, purvains. 67. Miltu biezputra. 68. Krustbērni, krusttēvi vai krustmātes. 69. Mazais rokas pirksts. 70. Atkusnis.

Vertikāli: 1. Aizstāvība, aizsargs, prāts, saprāšana. 3. Zods. 4. Izbrīna, pārsteiguma izsauciens. 5. Varbūt. 7. Jumts. 10. Plēsums, apstrādājama vai arama zeme. 11. Dažādi gruži, māju drupas, krāsmatas; izdegusi zeme. 12. Koka piepe. 14. Mēslaine, vircas bedre. 15. Laika sprīdis; brāzma, strūkla. 16. Veikls, izveicīgs. 17. Darbarīki. 18. Dusmas. 19. Ātri, veikli. 20. Kaut kas izmircis, galigi slapjš. 25. Drumstalas, lauskas. 26. Biedrs, draugs, labs pažīna. 27. Ledus gabali, sablīvējumi. 30. Zema vieta, slīšķa; stāvs celiņš, uzkalniņš. 31. Ar zāli aizaugusi neuzarta sleja apartu lauku vidū; zeme vieta, kur lietus laikā sakrājas ūdens; abrkasis. 32. Cilvēku pūlis; malā nolikti krāmi, draza. 34. Vīra vai sievas māte. 35. Bet. 36. Vārds, kas dod atelpu starp svarīgiem vārdiem runā. 37. Zālaina sleja starp laukiem, ko neuzar; robeža starp zemēm. 45. Plukata, nolaides cilvēks; paklīdis cilvēks; neveiklis. 46. Pēriens, rājiens; trokšnaina uzdzīve. 47. Skalš. 48. Tāds, kas jau smejas, lai arī nav vārda teicis. 49. Vēja brāzma; bišu strops kokā. 50. Sajaucies, samežģījies diegs; sarežģījums, ķibele. 51. Cilvēks vai lops, kam nekāds īdiens nav pa prātam. 52. Tāds, kas uzbažas ar runas plūdiem. 53. Dzimumzīme, zīme. 55. Purvaina un pjavām bagāta vieta; purvs. 58. Ratu rumba; ceļā dzīļi izbraukta gramba; dzīļi uz acīm un ausīm uzmaucama cepure. 59. Svelme; tveicīgs laiks. 60. Biedeklis, ar ko bērnus baida. 64. Vārds, kas norāda uz noteiktu vietu, kur kas atrodams. 65. Ne, nedz; vai; vai tad; ja.

Marta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Maarahvas. 3. Bezdelīga. 8. Roņu. 9. Otepē. 10. Rijas. 11. Linn. 12. Via. 15. Ilānja. 17. Lotes. 21. Nols. 22. Veru. 23. Jurāga. 24. Eva. 26. Bruno. 27. Eksi. 28. Miku. 29. Kaarma. 31. Kersti. 34. Ēras. 37. Setu. 38. Vepsi. 39. Ahhaa. 40. Ano. 43. Neo. 44. Petseri. 45. Virija. 46. Lahemā. 47. Jurjeva. 50. Salas. 53. Silķe. 54. Metsavennad. 55. Vabaduse. 56. Naukšēnu.

Vertikāli: 1. Meri. 2. AV. 4. ES. 5. Anna. 6. Rēvele. 7. Tralla. 13. Unce. 14. Alks. 16. Narva. 18. Tauri. 19. Megi. 20. Muhi. 25. Vidzemes. 30. Ahti. 31. Kama. 32. Pērnava. 33. Kuresāre. 35. Keilas. 36. Sakala. 41. Vaiga. 42. Jehvi. 48. Ria. 49. Eve. 51. Kepu. 52. Saku.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Meklējam atbildi

Vai CSDD var veikt auto tehnisko diagnostiku?

"Pirms divām nedēļām devos uz CSDD Balvu nodaļu, lai savai automašinai veiktu tehnisko apskati. Gaidot rindā, lai par to samaksātu, man priekšā stāvošais vīrietis apkalpojošajam personālam jautāja, vai pirms tehniskās apskates viņa automašinai iespējams veikt tehniskā stāvokļa diagnostiku. Vai tad CSDD piedāvā arī šādu pakalpojumu?" jautā lasītājs.

Pirms norēķināmies par jaunas automašinas iegādi, nereti to vēlamies pārbaudīt mūsu izvēlētā autoservisā. Protams, kur – CSDD vai kādā no autoservisiem - veikt sava auto tehnisko diagnostiku un kur, jūsuprāt, to veiks kvalitatīvāk, ir katra automašinas īpašnieka paša ziņā. Tomēr arī CSDD transportlīdzekļu īpašniekiem vai topošajiem īpašniekiem ir iespēja veikt transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa diagnostiku, lai pārliecinātos par transportlīdzekļa tehnisko stāvokli un tā atbilstību tehniskajām prasībām. "Diagnostiku iespējams veikt tehniskās apskates stacijās. Tās laikā veic tādas pašas pārbauðes kā tehniskajā apskatē - ritošās daļas, balstiekārtas un apgaismes ierīču diagnostikas un benzīnmotoru un dīzelmo-

toru atgāzu kontroles pārbaudes. Diagnostika var noderēt, piemēram, pirms transportlīdzekļa tehniskās apskates vai transportlīdzekļa iegādes. Pēc diagnostikas izsniedz protokolu, kurā fiksēts transportlīdzekļa tehniskais stāvoklis. Ja transportlīdzeklim ir derīga tehniskā apskate, bet diagnostikas laikā tiek konstatētas kādas neatbilstības vai nepilnības, esošā tehniskā apskate netiek anulēta," informē CSDD.

Jāpiebilst, ka CSDD diagnostika vieglajam auto ar benzīna motoru maksā 21,84 eiro; vieglajam auto ar dīzelmotoru - 26,29 eiro; vieglajam auto ar benzīna motoru un gāzes barošanas sistēmu - 24,14 eiro; vieglajam auto tikai ar elektromotoru vai ar citu motoru, kuram normatīvajos aktos noteiktos gadījumos neveic atgāzes mēriju - 20,61 eiro. Par diagnostikas cenām pārējiem transportlīdzekļiem (motocikliem, motocikliem ar blakusvāgiem, tricikliem, kvadračikliem, kravas auto līdz 3500 kg, kravas auto no 3,5 līdz 12 tonnām, kravas auto virs 12 tonnām, autobusiem līdz 5 tonnām, autobusiem virs 5 tonnām, piekabēm un puspiekabēm) informācija pieejama interneta mājaslapā www.csdd.lv.

Informē policija

Aizturēts Māris Zvirgzdiņš

Aizvadītajā sestdienā Lietuvā, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes darbiniekiem sadarbojoties ar Lietuvas policijas kolēgiem, aizturēts bruņots 1984.gadā dzimusais Māris Zvirgzdiņš. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas likumsargi vīrieti meklēja par 16.martā notikušo sievietes slepkavību Rīgā.

Pēc vīrieša aizturēšanas Valsts policija izmeklēšanas interesēs plašākus komentārus nesniedz. Savukārt redakcija atgādina, ka 16.marta vakārā (minētās sievietes slepkavības dienā) Balvos notika pakādzīšanās M.Zvirgzdiņam. Valsts policijai nācās pielietot arī dienesta ieroci. Tomēr, turpinot nepakļauties policijas darbinieku likumīgām prasībām, M.Zvirgzdiņam no likumsargiem kājām izdevās aizmukt. Savukārt pagājušajā trešdienā un naktī uz ceturtdieni Balvu novada Kubulu pagasta mazdārzīnu teritorijā notika vērienīgi bēguļojošā vīrieša meklēšanas pasākumi. Operācijā tika iesaistīti arī speciālo uzdevumu dienesti "OMEGA" un "SIGMA", tajā skaitā helikopters. Tomēr arī šoreiz meklēšanas operācija nevainagojās panākumiem, līdz, kā minēts, pagājušajā sestdienā Lietuvā likumsargi M.Zvirgzdiņu aizturēja.

Lasītājs jautā

"Kur braukt, ja nav kur braukt?"

Laikraksta "Vaduguns" redakcijā vērsās kāds vīrietis, kurš, braucot ar kravas transportlīdzekli pa Balvu pilsētu, uz Raiņa un Partizānu ielu krustojuma (attēlā) saskārās ar interesantu situāciju.

Piebraucot pie krustojuma pa Raiņa ielu (virzienā uz veikalu "Beta"), gan pa labi, gan arī pa kreisi un taisnā virzienā uzstādītas aizlieguma zīmes Nr.306, kas norāda, ka kravas automobiļiem minētajos virzienos braukt aizliegts. "Kur braukt, ja nav kur braukt? Ja smago automašīnu vadītāji brauks pa labi, taisni vai pa kreisi un to fiksēs policija, viņiem var sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolus. Savukārt ar smago mašīnu apgriezties un braukt atpakaļ arī nav īsti iespējams, jo kravas transportlīdzekļi ir lieli, bet ceļš - salīdzinoši šaurs. Varbūt Balvu novada pašvaldībai ir iespēja sakārtot satiksmes organizāciju šajā ceļa posmā?" jautā lasītājs.

Balvu novada pašvaldība informē, ka pašvaldības pārstāvji apsekoja lasītāja minēto krustojumu, kā arī citus krustojumus, kuros atrodas aizlieguma zīme Nr.306 "Kravas automobiļiem braukt aizliegts", un konstatēja, ka dažās vietās patiešām var rasties neskaidras situācijas. "Tuvākajā laikā, sadarbojoties ar VAS "Latvijas valsts ceļi" Balvu nodajās pārstāvjiem, tiks pārskatīta satiksmes organizācija šajās vietās un piemeklēts atbilstošs risinājums," skaidro pašvaldība.

Foto - A.Kirsanovs

Informējam, ka Tirgus ielā Balvos (attēlā) uzstādīta un darbojas aizlieguma zīme "Apstāties aizliegts". Ir pašsaprotami, ka jebkurā šādā gadījumā, kad pilsētā uzstādīta kāda jauna zīme, nepieciešams zināms pārejas periods, lai autovadītāji ar jaunuzstādītās zīmes nosacījumiem aprastu. Tādēļ aicinām autovadītājus ievērot ceļu satiksmes noteikumus, jo, kā novēroja laikraksts "Vaduguns", ir šoferiši, kuri arī pēc zīmes uzstādīšanas bija neatļauti novietojuši savus spēkratus attēlā redzamajā vietā.

Atgādinām, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss par apstāšanos vai stāvēšanu 326.cēļa zīmes darbības zonā transportlīdzekļa vadītājam paredz naudas sodu 40 eiro apmērā.

Foto - A.Ločmelis

Izvairās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas

Notiesā dzērājšoferi

Stājies spēkā spriedums krimināllietā, kurā notiesā-tajam cēla apsūdzību par braukšanu alkohola reibumā un bez tiesībām, un izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas Balvos.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2018.gada 25.maija spriedumu EDGARS RAGOVSKIS bija atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un notiesāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz mēnesi un desmit dienām, atņemot visa veida transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem un diviem mēnešiem. Šajā spriedumā noteiktajam sodam daļēji pievienoja neizciesto papildsodu pēc Gulbenes rajona tiesas

2016.gada 12.februāra sprieduma, un galīgo sodu vīrietim noteica īslaicīgu brīvības atņemšanu uz mēnesi un desmit dienām, un visa veida transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz sešiem gadiem. Spriedums stājās spēkā 2018.gada 5.jūnijā. Tomēr, izvairīties no tiesas piespriestā papildsoda izciešanas, E.Ragovskis 2018.gada 22.jūnijā pulksten 21.04 Balvos, pa Partizānu ielu, būdams 2,8 promiļu alkohola reibumā, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja automašīnu "Audi A6 Avant", līdz viņu apturēja Satiksmes uzraudzības rotas jaunākais inspektors.

Tiesa E.Ragovskim galīgo sodu noteica īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem un divdesmit dienām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem gadiem

un astoņiem mēnešiem. Tiesa arī lēma soda īslaicīgu brīvības atņemšanas izciešanas laiku skaitīt no šī gada 21.februāra, īslaicīgas brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitīt apcietinājumā pavadīto laiku no 2018.gada 6.decembra līdz šī gada 20.februārim un papildsoda transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas laiku skaitīt no soda īslaicīgas brīvības atņemšanas izciešanas dienas. Savukārt piemēroto drošības līdzekli apcietinājumu tiesa lēma atstāt līdz pamatsoda izciešanas termiņa beigām. Tāpat tiesa nosprieda no E.Ragovska par labu Valsts policijai piedzīt izdevumus par alkohola koncentrācijas pārbaudi - 15,65 eiro, kā arī par labu Valsts kasei piedzīt samaksu par aizstāvja juridisko palīdzību tiesā - 80 eiro.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Dievkalpojumi aprīlī

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos – 5.aprīlī – Krustacejš - plkst. 17.00 un Sv.Mise plkst. 18.00; 7.aprīlī – Gavēņa V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 12.aprīlī – Krustacejš - plkst. 18.00; 14.aprīlī – Palmu jeb Kunga ciešanu svētdiena (Pūpolsvētdiena), Sv.Mise (ziedojuji tiek vākti Starpdiecēžu Katoļu Garīgā Semināra uzturēšanai) - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 18.aprīlī - Lielā Ceturtdiena, Sv.Mise - plkst. 18.00; 19.aprīlī - Lielā Piektdiena (stingrs gavēnis), Kunga ciešanu dievkalpojums - plkst. 15.00; 20.aprīlī - Lielā Sestdiena, Kristus Augšāmcelšanās svētku Vigilija (Lieldieni ēdienu svētišana) - plkst. 10.00, plkst. 15.00 un pēc Vigilijas Sv.Mise plkst. 18.00; 21.aprīlī – Lieldienas, Kristus Augšāmcelšanās svētki (pirms Svētās Mises Kunga Augšāmcelšanās dievkalpojums - Euharistiskā procesija), Sv.Mise - plkst. 8.00 (pēc Sv.Mises Lieldieni ēdienu svētišana) un plkst. 11.00; 22.aprīlī – Otrās Lieldienas, Kristus Augšāmcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 28.aprīlī – Lieldieni II svētdiena, Kunga Žēlsirdības Svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00.

Balvu pensionātā - 7.aprīlī – Gavēņa V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.00; 21.aprīlī – Lieldienas, Kristus Augšāmcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 14.00; 22.aprīlī – Otrās Lieldienas, Kristus Augšāmcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 14.00.

Sprogu baznīcā – 14.aprīlī – Palmu jeb Kunga ciešanu svētdiena (Pūpolsvētdiena), Sv.Mise (ziedojuji tiek vākti Starpdiecēžu Katoļu Garīgā Semināra uzturēšanai) - plkst. 14.00; 20.aprīlī - Lielā Sestdiena, Kristus Augšāmcelšanās svētku Vigilija (Lieldieni ēdienu svētišana), Sv.Mise - plkst. 22.00.

Šķilbēnos – 7.aprīlī – Gavēņa svētdiena – plkst. 9.00; 14.aprīlī - Palmu (pūpolu) jeb Kunga ciešanu svētdiena – plkst. 9.00; 18.aprīlī – Lielā Ceturtdiena, Kunga pēdējo vakariņu piemiņas diena – plkst. 20.00; 19.aprīlī – Lielā Piektdiena, Kunga ciešanu un nāves piemiņas diena – plkst. 20.00; 20.aprīlī – svētku Vigilija, Kristus Augšāmcelšanās svētki – plkst. 22.00; 21.aprīlī – Pirmās Lieldienas – plkst. 10.00; 22.aprīlī – Otrās Lieldienas – plkst. 9.00; 28.aprīlī - Dieva Žēlsirdības svētdiena – plkst. 9.00.

Baltinavā – 7.aprīlī – Gavēņa svētdiena – plkst. 11.30; 14.aprīlī - Palmu (pūpolu) jeb Kunga ciešanu svētdiena – plkst. 11.30; 18.aprīlī – Lielā Ceturtdiena, Kunga pēdējo vakariņu piemiņas diena – plkst. 18.00; 19.aprīlī – Lielā Piektdiena, Kunga ciešanu un nāves piemiņas diena – plkst. 15.00; 20.aprīlī – svētku Vigilija, Kristus Augšāmcelšanās svētki – plkst. 18.00; 21.aprīlī – Pirmās Lieldienas – plkst. 7.00; 22.aprīlī – Otrās Lieldienas – plkst. 11.30; 28.aprīlī - Dieva Žēlsirdības svētdiena – plkst. 11.30.

Tilžā - 7.aprīlī – Gavēņa V svētdiena – plkst. 14.30; 14.aprīlī - Palmu (pūpolu) jeb Kunga ciešanu svētdiena –

plkst. 14.30; 19.aprīlī – Lielā Piektdiena, Kunga ciešanu un nāves piemiņas diena – plkst. 17.00; 20.aprīlī – svētku Vigilija, Kristus Augšāmcelšanās svētki – plkst. 14.30; 21.aprīlī – Pirmās Lieldienas – plkst. 14.30; 22.aprīlī – Otrās Lieldienas – plkst. 14.30; 28.aprīlī - Dieva Žēlsirdības svētdiena – plkst. 14.30.

Bēržos – 7.aprīlī - I mēneša svētdiena, 5.Gavēņa svētdiena – plkst. 9.30; 14.aprīlī – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojuji Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 9.30; 18.aprīlī - Lielā nedēļas ceturtiena – plkst. 18.00; 19.aprīlī - Lielā Piektdiena (atturība no gaļas ēdiem) – plkst. 9.30; 20.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās svētku Vigilija (uguns, ūdens un Lieldieni maltītes svētišana) – plkst. 19.00; 21.aprīlī Kunga Augšāmcelšanās diena, lieli svētki (Lieldieni maltītes svētišana, pirms Svētās Mises procesija) – plkst. 9.00; 22.aprīlī - II Lieldieni svētdiena – plkst. 11.00; 28.aprīlī - Lieldieni II svētdiena, Kunga Žēlsirdības svētdiena – plkst. 10.00.

Skujetniekos – 13.aprīlī – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojuji Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 12.00; 20.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās svētku Vigilija (uguns, ūdens un Lieldieni maltītes svētišana) – plkst. 19.00.

Augustovā – 7.aprīlī - I mēneša svētdiena, 5. Gavēņa svētdiena – plkst. 12.00; 14.aprīlī – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojuji Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 12.00; 19.aprīlī - Lielā Piektdiena (atturība no gaļas ēdiem) – plkst. 12.00; 20.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās svētku Vigilija (uguns, ūdens un Lieldieni maltītes svētišana) – plkst. 15.00; 21.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās diena, lieli svētki (Lieldieni maltītes svētišana, pirms Svētās Mises procesija) – plkst. 12.00.

Rugājos – 7.aprīlī - I mēneša svētdiena, 5. Gavēņa svētdiena – plkst. 14.00; 14.aprīlī – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojuji Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 14.00; 20.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās svētku Vigilija (uguns, ūdens un Lieldieni maltītes svētišana) – plkst. 16.00; 21.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās diena, lieli svētki (Lieldieni maltītes svētišana, pirms Svētās Mises procesija) – plkst. 15.00.

Krišjānos - 14.aprīlī – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojuji Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 16.00; 19.aprīlī - Lielā Piektdiena (atturība no gaļas ēdiem) – plkst. 15.00; 20.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās svētku Vigilija (uguns, ūdens un Lieldieni maltītes svētišana) – plkst. 15.00; 21.aprīlī - Kunga Augšāmcelšanās diena, lieli svētki (Lieldieni maltītes svētišana, pirms Svētās Mises procesija) - plkst. 15.00.

Kupravā – svētdienās plkst.12.00.

Viljakā – 7.aprīlī – Gavēņa V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.00 Viljakas baznīcā (sākot no apriņa Sv.Mise klostera

telpās nenotiek); 14.aprīlī – Palmu jeb Kunga ciešanu svētdiena (Pūpolsvētdiena), Sv.Mise - plkst. 11.00 Viljakas baznīcā (ziedojuji Rīgas Garīgā Semināra uzturēšanai); 18.aprīlī - Lielā Ceturtdiena, Sv.Mise - plkst. 18.00 Viljakas baznīcā; 19.aprīlī - Lielā Piektdiena (stingrs gavēnis), Kunga ciešanu dievkalpojums - plkst. 14.00 un Krustacejš pa Viljakas pilsētu plkst. 19.00 (sākums pie klostera, Klosteri ielā 1); 20.aprīlī - Lielā Sestdiena, Kristus Augšāmcelšanās svētku Vigilija – plkst. 18.00 Viljakas baznīcā (Lieldieni ūdens, uguns un Lieldieni maltītes svētišana, ūdens jāpāņem līdzī pašiem); 21.aprīlī - Lieldienas, Kristus Augšāmcelšanās svētki, pirms Svētās Mises Kunga Augšāmcelšanās dievkalpojums - Euharistiskā procesija, Sv.Mise - plkst. 8.00 (pēc Sv.Mises Lieldieni ēdienu svētišana); 22.aprīlī - Otrās Lieldienas, Kristus Augšāmcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 11.00.

LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 7.aprīlī - dievkalpojums un sadraudzība - plkst. 10.00; 14.aprīlī - Pūpolsvētdienas dievkalpojums - plkst. 10.00; 18.aprīlī - Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums - plkst. 18.00; 19.aprīlī - Lielās Piektdienas dievkalpojums - plkst. 10.00; 20.aprīlī - Kristus Augšāmcelšanās svētku sagaidīšanas dievkalpojums - plkst. 23.30; 21.aprīlī - Lieldieni sadraudzības brokastis - plkst. 9.00; 21.aprīlī - Lieldieni dievkalpojums - plkst. 10.00; 28.aprīlī - Baltās svētdienas dievkalpojums - plkst. 10.00.

Tilžā - 18.aprīlī - Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums - plkst. 16.00; 21.aprīlī - Lieldieni dievkalpojums - plkst. 13.00.

Viljakā - 19.aprīlī - Lielās Piektdienas dievkalpojums - plkst. 13.00; 22.aprīlī - Lieldieni dievkalpojums un sadraudzība - plkst. 11.00.

Kārsavā - 21.aprīlī - Lieldieni dievkalpojums un sadraudzība - plkst. 16.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Viljakā – dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 9.00; 10.aprīlī – vakara dievkalpojums - plkst. 17.00; 25.aprīlī – Lielā Ceturtdiena - plkst. 9.00; 26.aprīlī – Lielā Piektdiena – plkst. 16.00; 27.aprīlī – grēksūdde - plkst. 23.00; 28.aprīlī – Svētais dievkalpojums – plkst. 24.00, kuram sekos Krustacejš, Svētā Liturgija.

Šķilbēnos – 13.aprīlī plkst. 10.00; 30.martā plkst. 10.00; 26.aprīlī – Lielā Piektdiena – plkst. 9.00; 28.aprīlī plkst. 15.00.

Baltinavā – 6.aprīlī plkst. 10.00; 26.aprīlī – Lielā Piektdiena – plkst. 12.00; 28.aprīlī plkst. 8.00.

Rugāji – 27.aprīlī plkst. 10.00.

Tilžā – 6.aprīlī plkst. 8.00; 27.aprīlī plkst. 8.00.

Stāmerienā - 28.aprīlī plkst. 10.00.

Veiksmes prognoze

2.aprīlis. Laba otrdiena labiem cilvēkiem, kad ieteicams vilkt ārā no plauktiem noputējušas mapes un sākt pārskatīt vecās lietas. Šodien jūsu prāts būs ass kā skalpelis un tāpēc kādas sarežģītas, bet iestrēgušas lietas risinājums nāks automātiski. Un jūs pati (-s) brīnīsieties: "Kā man tas jau sen nebija ienācis galvā?"! Tāpat derētu pārskatīt dažādus iesniegumus, lūgumus vai pat sūdzības. Varbūt esat bijis pārāk strikts (-a) un atteicis (-kusi) cilvēkam, kuram tiešām ir bijusi nepieciešama jūsu vai valsts palīdzība. Vispār dienas beigās jūs varēsiet sevi paslavēt par šodienas labajiem darbiem. Bet, iespējams, to jau būsiet dzirdējis (-usi) no priekšniecības, klientiem vai kolēgiem. Lai izdodas!

3.aprīlis. 'Čika' kunga apmeklējumu jūsu mājā, ofisā, iestādē vai kūtiņā aprīļa mēnesī es jums garantēju visai bieži – vismaz vienu reizi trīs dienās. Atgādināšu, ka 'Čika' kungam nepatīk fiziska darbošanās ar cirvi, zāgi, mēslu dakšām un citiem instrumentiem vai tehniku. Tāpēc, lai paslinkotu, viņš var izraisīt plišanu, lūšanu un citus *fors māzor* apstākļus. Toties viņam patīk trakas idejas un nestandarda risinājumi, tāpēc šodien tukšajās stundās no plkst. 18.36 līdz 24.00 var rasties gan mākslas vai mūzikas šedevri, gan zinātniski atklājumi. Tādēj, ja vakarā, govis slaucot, salūzīt slaukšanas aparāts, tad slauc ar rokām, toties savas sacerētās dziesmas pavadijumā. Varbūt piens pats iztečēs. Ja pēkšņi pazūd elektrība, tad bērnus laikus noliec gulēt, bet pati nodejo lambadu, kā no mātes miesām nākusi, un ap vidukli banānu lapu vietā apsien bērzu slotīnas. Vīram (vai draugam) tas noteikti patiks!

4.aprīlis. Nepaklausīgajā ceturtdienā neplānojiet nekādas kolektīvas nodarbes: ne sapulces, ne piknikus. Neviens nevienu tāpat nedzirdēs. Galvenais katram būs 'es', nevis 'mēs'. Vai nu tev atklāti runās pretī, vai arī izturēsies pēc principa – ne mana cūka, ne mana druva, lai jau rok. Ari ģimenē valdis līdzīga gaisotne, kur ne tikai pieaugušie, bet arī bērni un mājdzīvnieki būs nepaklausīgi. Baidos, ka ar bargām pavēlēm nekas nebūs līdzēts. Labāk sarīko sacensības ar mazām balvām saldējuma vai šokolādītes veidā: kurš pirmais izmācisies vai iznesīs miskasti, vai izvedīs pastaigā Bobi. Netici, ka tas palīdzēs? Bet tu pamēģini!

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

T	C	Pk	S	Sv
3.	4.	5.	6.	7.

+10 +10 +10 +10 +10

-1 0 -2 -1 +1

Maksimālais vēja ātrums, m/s

11 11 5 8 9

Nokrišņi, mm

0 0 0 0 0

Gismeteo.Jaunumi

Laika zīmes

Par aprīli šogad

Ticējums par aprīli vēsta: ja lietains aprīlis, tad sauss maijs, un slapjam aprīlim seko sauss jūnījs. Ja aprīlī pērkons, būs silta vasara un bagāta riekstu raža. Ja aprīlī daudz ūdeņu, tad Miķelos (29.septembris) daudz alus (bagāta miežu raža) un laba sēnu vasara. Aprīlis vējains - nākamie Ziemassvētki sniegaini. Ja aprīli snieg - augļīgs gads. Jāatceras, ka auksts marts paredz siltu maiju, bet silts marts - vēsu aprīli. Ziemeļvēji, kuri izpaliek februārī, var atgriezties aprīlī. Šie un citi ticejumi tikai apstiprina Sulu mēneša un kopumā pavasara mainīgo dabu.

Šogad gājputni sāka atgriezties februārī, un martā turpinās vienmērīga, nesteidzīga migrācija. Marta beigās ar nelielu siltuma vienīti notika arī straujāka mūsu gājputnu atgriešanās, bet rādās, ka ipaši nesteigīties. Tas norāda, ka vēl gaidāmi nepatīkami laika apstākļi. Arī cīruļi iedziedāja jaunā mēnesi, un tā ir zīme, ka pavasaris būs garš, mēreni silts un lielākoties sauss.

Atbilstoši ziemas mēnešu un pirmā pavasara mēneša marta nozīmīgajām dienām, aprīlis temperatūru ziņā rādās būt tuvu Sulu mēneša vidējiem rādītājiem, bet ar noslieci uz siltāku. Nokrišņu sadalījums nevienmērīgs, bet kopumā mazāks par normu. Aprīļa pirmajā pusē, pārsvarā līdz Māllepites dienai (10.aprīlis), neliels lietus un temperatūra dienās no +2 līdz +10°C. Šajā laikā naktis daudzviet iespējams sals līdz -5 °C. Laikā ap 10. un 12. aprīli klūs siltāks un temperatūra dienā var paaugstināties līdz +13°C. Mēneša vidū nokrišņi īslaicīgi, mākoņi mīsies ar sauli, vairāk vējainu dienu, bet klūs siltāks. Lieldieni nedēļā, no Pūpolnīcas (14.aprīlis) līdz Pirmajām Lieliem (21.aprīlis), nokrišņu salīdzinoši maz, vairāk saulainu dienu un temperatūra dažviet var sasnietgt +20°C.

Aprīļa otrajā pusē, laikā līdz Markus dienai (25.aprīlis), saulainās dienās gaiss var iesilt līdz +22°C. Vēlāk, aprīļa beigās, līdz ar mēness fāžu maiņu, var kļūt vēsāks, iespējami arī pavasara pērkona negaisi un dažviet naktis pavasara salnas, kas turpināsies arī maija sākumā.

Pavasari vēlot, VILIS BUKŠS

Interesanti

Vecmāmiņas ziedi - flokši

Flokši ar saviem spilgtajiem, krāšnajiem ziediem, kas sakārtoti lielās, skaistās, kompaktās ziedkopās, ir pelnījuši goda nosaukumu – lauku dārzu valdnieceks!

Skarainā flokša (*Phlox paniculata*) dzimtene ir Ziemeļamerika. No 1940. līdz 1980.gadam flokšu popularitāte Eiropā un Latvijā piedzīvoja lielu lejupslīdi, jo dārzkopji šo augu nepelnīti uzskatīja par vecmodīgu. Līdz ar to daudzas populāras flokšu šķirnes vienkārši tika zaudētas, jo tās vairs neaudzēja. Pēdējos gados gan interese sāk pieaugt un tiek radītas aizvien jaunas, joti perspektīvas un slimību izturīgas šķirnes. Sevišķa interese rodas par pundurformām.

Skarainais floksis zied no jūlijā līdz septembrim. Dažas sevišķi agras šķirnes sāk ziedēt pat jūnijā, bet pašas vēlākās vēl skaistī zied pat oktobra sākumā. Atkarībā no šķirnes, tie augumā var būt no punduriņiem ap 50 cm līdz gigantiskiem - pat 150 cm. Augs ir pietīcīgs, labi jūtas saulainā vietā un pusēnā. Skarainie flokši labi pacieš sausumu, ir ilggadīgi, sala izturīgi un bagātīgi zied katru gadu. Pēc 2-3 gadiem augi veido iespaidīgus cerus, bet, neskatoties uz to, vienā vietā tie var augt daudzus gadus. To ziedi izdala patīkamu aromātu, kas joti piesaista bites un tauriņus.

Flokši mēdz vairoties ar pašizsēju, bet sējeņiem ziedi var būt dažādās krāsās. Tāpēc vecos, noziedējušos ziedus vajadzētu laikus novākt, kamēr vēl nav ienākušas sēklas. Vēlams augus atbrīvot no vecajām, dzeltējošajām lapām, tādējādi augiem radot labāku gaisa aerāciju, kas mitros laika apstākļos var būtiski kavēt vai ierobežot dažādu slimību izplatīšanos, it sevišķi dažādus pelējumus vai postošo miltras. Novācot vecos ziedus, varam veicināt jaunu ziedu aizmetņu veidošanos un tādējādi būtiski paildzināt ziedēšanas sezonu.

Flokšu audzēšana

Flokši ir daudzgadīgi augi, kas pie mums ieceļojuši no Ziemeļamerikas kontinenta, kur tie aug arī savvaļā. Tie šķērīoti veiksmīgi pielāgojušies mūsu klimatiskajiem apstākļiem un palikuši uz dzīvi mūsu dārzos. Patiesi universāli dažādu ziedu krāsu un garuma augi, ar joti patīkamu saldu aromātu. Teicami izturbūtās ziemas un arī pēdējo gadu sevišķi karstās vasaras.

Augi ir daudzgadīgi un vienā vietā var augt daudzus gadus. Tie spēj apburt ar savu noslēpumaino, saldo smaržu un priecēt mūs gandrīz visā vasaras garumā desmit un vairāk gadus no vietas. Nav jābūt profesionālam dārzkopim, lai ar pavasām pietīcīgām pūlēm panāktu bagātīgu ziedēšanu. Flokši vienlīdz labi aug gan sausākā, gan mitrākā dārza augsnē, gan pilnā saulē, gan pusēnā, ilgstoši priecējot ar košiem ziedu čemuriem, veidojot pievilcīgus krāsus akcentus jebkura dārzā. Akmensdārzos tie joti labi saderēsies ar citiem krāšnumaugiem.

Stādījumos augsnī būtu vēlams nedaudz piesegt ar mulčas materiāliem. Tas karstājās, sausajās vasaras labāk un ilgāk saglabās vajadzīgo mitrumu augsnē. Stādījumus laistīt nepieciešams tikai sevišķa sausuma apstākļos, turklāt to vajadzētu darīt reti, bet bagātīgi. Vienkāršakais un labākais mēslojums flokšiem ir koku pelni. Flokšus pavairo ar stādu dalīšanu. To vienādi veiksmīgi var darīt gan vēlā rudenī, gan agrā pavasarī. Agro flokšu šķirnes sāk ziedēt jau jūlijā, bet vēlās augusta beigās, septembra sākumā.

Lai flokšiem veicinātu krāšnāku un ilgstāku ziedēšanu, tiem nepieciešams noziedējušas ziedu skaras nogriezt, lai aktivāk veidoties sānu dzinumi un ieriestos jaunie ziedpumpuri. Rudenī vecie dzinumi jānogrīz līdz pašai zemei, tad pavasarī tie bagātīgāk sakuplos. Flokšu galvenais ienaidnieks ir miltras. Pārlieku liels mitrums augsnē var būt priekšnoteikums miltras attīstībai. Tad tos ir nepieciešams miglot ar attiecīgiem fungicidiem, kas ir pieejami dārzkopības veikalos.

Dārza darbu kalendārs aprīlī

P	1	Dīlstošs mēness no 28.03.	Ū	8		Vr	15		L	22		St	29		Z
O	2		Z	9		D	16		J	23			30		
T	3			10			17			24		M			
C	4	Nelabvēlīgas dienas Jauns mēness 11.50	A	11		Vz	18		Sv	25					
P	5	Nelabvēlīgas dienas Jauns mēness 22.06		12			19			26		Ū			
S	6			13		L	20		Sk	27					
Sv	7			14			21			28					

-Lapu dienas

-Augļu dienas

-Sakņu dienas

-Ziedu dienas

Nelabvēlīga diena -
nav ieteicami dārza
darbi

Izmantotie materiāli: interneta portāli

Darbi aprīlī

Saulīte spīd spožāk, dienas ir garākas un tā vien gribas parušināties pa zemi un iesēt kādu augļigu sēklu! Tiklīdz augsnē ir atkususi un diennakts vidējā temperatūra ir vismaz +5°C, var sākt rosīties dārzā.

Ar ko sākt?

Augļu dārzā

Dārza darbi jāsāk ar rosību ap košumkrūmiem un augļu kokiem – tiem ir jāizgriež sausie un liekie zari, lai veidotos kupls lapu kronis. Vecākiem augļu kokiem ir nepieciešama īpaša attieksme – tiem vecie zari ir jāapgriež pakāpeniski – divu, trīs sezonu laikā. Kad augļu koki ir aprūpēti, var kerties pie augsnē uzrakšanas un sēšanas darbiem.

Vislabāk to darīt aprīlī, lai jau vasarā dārza baudītu krāsu dažādību. Savukārt aprīļa beigās vai maija sākumā var kerties klāt *izziemoto* koku atsegšanai, taču tas ir jādara uzmanīgi un tikai ēnainajas dienās. Šo procesu nedrīkst sasteigt, jo augi var iet bojā. Piemēram, pārāk strauji atsedzot Kanādas eglī, tā var apdegēt pavasara saulē.

- ✿ Veido kokiem vainagu, kamēr vēl necirkulē sulas.
- ✿ Pirms ziedēšanas miglo pret kaitēkļiem un slimībām.
- ✿ Sprauž krūmogulāju koksainos spraudēņus.
- ✿ Upenēm nolasa un dedzina pumpuru ērces bojātos pumpurus.
- ✿ Ja laiks ļauj, stāda augļu kokus, mēslo esošos (arī ogulājus).

- ✿ Jānovāc vecās zemeņu lapas. To labāk darīt pirms zemenes sākušas augt, ar retu dārza vai mauriņa grābekli, kad vecās zemeņu lapas vējā un saulē izkaltušas un palikušas trauslas. Kad zemenes sāk augt, tām jādod pavasara mēslojums. Daļu dobes nosedz ar agrotīku, tad zemenes nogatavosies ātrāk un pagarināsies ražas laiks.

Košumdārzā

Vispirms ieteicams veikt košumkrūmu papildmēslošanu, lai tie kļūtu spēcīgi un ziedētu visu sezonu. Izvēloties atbilstošu mēslojumu, ir svarīgi atcerēties, ka katrai augi grupai nepieciešams izmantot tieši tai paredzēto.

- ✿ Sēj zālienu, atjauno bojātās vietas, veic aerāciju. Iznīkušo mauriņu plankumu vietā iesēj jaunu zālīti.
- ✿ Košumkrūmiem, ziemcietēm un sīpolpuķēm dod papildmēsojumu, ja sniegs nokusis.
- ✿ Gatavo dobes gladiolu, dāļiju, kannu un citu puķu stādīšanai.
- ✿ Nonēm segumu un apgriež rozes, mežvīteņus un citus krūmus, kas ziedus veido uz jauniem dzimumiemiem.
- ✿ Stāda kokaugus.
- ✿ Dala cerus un pārstāda ziemcietes, kas zied vasarā vai rudenī.

Lai dārzs ziedētu visa gada garumā, tajā jāstāda dažādos laikos ziedoši augi.

- ✿ Petūnijas, begonijas un pelargonijas ar savu košumu priecēs jau no agra pavasara līdz pat vēlam rudenim.
- ✿ Kā pirmie pavasara vēstneši uzplauks sīpolpuķes, kas aug vairākus gadus bez pārstādīšanas, piemēram, muskares, sniegpulkstenītes vai cīruliši.
- ✿ Agrā pavasari ieteicams stādīt arī atraitnītes, kas nebaudās no salnām un līdz pat Jāniem veido krāšnas dobes.

- ✿ Vasarai iesaka izvēlēties dažādas peoniju šķirnes, kas atšķiras gan ar dažādām krāsām, gan ziedu formām.

Sakņu dārzā

- ✿ Sēj burkānus, dilles, pētersīlus, spinātus, siltumnīcā vai zem plēves - redīsus, salātus.

- ✿ Rabberiem liek plēves nojumi agrākai ražai.

- ✿ Pārrok kompostu.

Telpās

- ✿ Pārstāda telpaugs, mazgā tiem lapas.
- ✿ Pavairo telpaugs ar spraudēniem vai ceru dalīšanu.
- ✿ Mēslo puķes (ipaši ziedošas) un cītīgi laista.

- ✿ Siltā laikā sāk stādīt puķes balkona puķu kastēs.

Siltumnīcā, pagrabā

- ✿ Gatavo kartupeļus stādīšanai - diedzē, noliek gaismā. Iepriekšēja diedzēšana atmodina bumbuļus, tā ka, nonākot augsnē, tie tūlīt jau ir gatavi sākt augt. Diedzēšana saīsina augšanas laiku, tādējādi iegūstam agrāku ražu. Palielinās arī ražība un bumbuļu lielums.
- ✿ Pārlasa dārzenus, izmet bojātos.
- ✿ Piķē tomātus un vasaras puķu dēstus.
- ✿ Sēj garšaugus, ziedkāpostus un vēlos galviņkāpstu.
- ✿ Kūdras podinīs sēj gurķus, dažādus ķir

Apsveikumi

Sirsni gāvējiem, izgadājot skolotāju **Domicellu Tjarvi** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam, lai dzīves kausā vienmēr daudz veselības, mīluma un priekā mirķu, un dziļā cieņā sakām:

Paldies Tev, labā,
Tavu viedo sirdi
Tik ilgus gadus
Ka šeit varam just,
Jo sazieš viss,
Kas dāsnī citiem ziedots;
Tām stundām, kas pavadītas
Briežuciemā kopā,
No mūža dienām
Nekad nepazust.

Alla, Anita P., Anita Pl., Jānis, Ingūna, Skaidrīte,
Valentīna K., Valentīna L., Vija, Vilhelmine

Lai steidzas laiks, Tu paliec dzintarlāse,
Kas saules gaismu nebeidz izstarot,
Lai tikpat dāsna, sirsnīga un jauka
Tu ilgi vari savu gaismu dot.

Mīli gāvējiem **Domicellu Tjarvi** lielajā dzīves jubilejā! Vēlam veselību, izturību, dzīvesprieku un Dieva svētību turpmākajos gados!

Alberta un Jadvigas Slišānu ģimene

Pārdod

5.aprili z/s "GRAČULI" pārdos dažādu krāsu 'Dominant' un 'Hi-line' jaunputnus (5-6 mēn.), dējējvistas, gailus. Tālr. 29186065; 25983997 (šoferis). Bērzpils 7.20 - Lazdukalns 7.35 - Kapu 7.45 - Rugāji 7.55 - Medri 8.05 - Naudaskalns 8.15 - Balvi 8.25 - Kubuli 9.00 - Viksna 9.20 - Kuprava 9.40 - Viļaka 10.00 - Žiguri 10.20 - Borisova 10.40 - Semenova 10.55 - Šķilbēni 11.05 - Rekova 11.15 - Upīte 11.25 - Baltinava 11.45 - Briežuciems 12.00 - Egluciems 12.20 - Vecīte 12.40 - Tilža 13.00 - Golgori 13.15 - Bērzpils 13.30.

Steidzami pārdod grūsnu teli. Tālr. 22427262.

Pārdod biohumusu 50 litru maiss - 10 eiro. Tālr. 29182207.

Pārdod sienu rūļos no lauka. Tālr. 27867134.

Pārdod sienu un zarus šķeldošanai. Tālr. 26525433.

Pārdod 3m malku. Tālr. 29105515.

Pārdod skaldītu malku. Tālr. 26211223.

Pārdod svaigi skaldītu malku pēc izmēriem. Tālr. 26314341.

Pārdod kūtsmēslus. Tālr. 26431999.

Pārdod riepas 205/55R16, M+S. Tālr. 26595397.

Pārdod automašīnu Volvo S80, 2007.g., dizelis. Tālr. 26536989.

Pārdod Opel Meriva, 1.7TD, 2003.g., jāmaina galvas blīve, EUR 850. Tālr. 26676008.

Pārdod v/a piekabi (mazlietota) Neptun-N7-236, EUR 650. Tālr. 28323112.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTEJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspastrade.lv

Pērk mežu ar zemi un cirsmas. Tālr. 27876697.

Pērk mežu, jaunaudzi, izcirtumu ar zemi. Tālr. 26630249.

"Craftwooood" PĒRK MEŽA
IPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērk apaugumus. Tālr. 26211223.

Vajadzīgi PALĪGSTRĀDNIKI. Tālr. 28646598.

Sirsni gāvējiem
z/s "Vecrubeni", z/s "Podi",
z/s "Viši-Salnava" par
atbalstu, kas deva iespēju
Martijam Krakopam veiksmīgi
 piedalīties G.Kasparova šaha
festivālā bēriem Viļnā "Baltijas
ceļš". ZINTIS

Ikvienam ir iespēja iši un konkrēti
pateikt paldies kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam, palīgam.
Dārgi tas nemaksās
- tikai 3 eiro par
25 vārdiem.
Jo šie ir
"Pateicības vārdi".

Precizējums

RUGĀJU NOVADA DOMES
izsludinātās nekustamā ipašuma izsoles "Lauciņi" ar kadastra numuru 3864 008 0244, 2019.gada 29.marta laikraksta "Vaduguns" publikācijā lūdzu ķemt vērā, ka sludinājumā neprecizi norādīts laiks.
Pieteikšanās izsolei ir līdz plkst. 12.45 kā arī izsoles sākuma laiks ir plkst. 12.45. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām.

Atkal jauna brīvdienu grupa 06.04. autoskolā "Delta 9V".
Iepriekšēja pieteikšanās. Tālr. 29208179.

Bez maksas attira lauksaimniecības zemes no krūmiem. Tālr. 26211223.

REMONTĒ veļasmašinas, ledusskapus. Pieņem izsaukumus uz mājām. Balvi, Dzirnavu 1c. Tālr. 29359419.

Dažādi

Zāģē malku.
Tālr. 2204458.

Piegādā smilti, granti betonēšanai, dažādu frakciju šķembas.
Tālr. 29208179.

Ieriko un pieslēdz ūdensvadus, kanalizāciju, elektrokabeļus. Rok pamatus. Tālr. 28646598.

Pie Balvu pamatskolas atrasti atslēgu saišķi. Interesēties redakcijā.

Līdzjūtības

Pazarēs apkusa vakara vēji, Pierima putni, izgaisa riets. Kādēļ pārtrūka dzīve tik spēji, Tev vēl pret Sauli tik daudz biji ko iet. Skumstot un jūtot līdzi sāpēs, esam kopā ar Ivaru un Annu Mačiem, un tuviniekim, no meitas VINETAS uz mūžu atvadoties. Raiņa ielas 41.mājas 3.ieejas iedzīvotāji, Albina, Ludmila K.

Tas ir visskumjākais brīdis, kad mīla sirds Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas, Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst Un tukšas kā klajums kļūst mājas. Kad pa pavasas spožo Saulstāru apmirdzēto ceļu mūžībā aiziet VINETA MAČĀ, mūsu vispatiesēkie līdzjūtības vārdi Annai, Ivaram, Ilutai, meitiņai Patrīcijai un pārējiem tuviniekim. Slišānu, Kroīču, Salmaņu, Vasiljevu ģimenes

Parasti pavasar's atnāk ar Sauli un ziediem, Prieku un laimi, kas ģimenes pavārā kvēl.

Jums šis pavasar's atnesa skumjas un smeldzošas sāpes, Ziedus ar asarām rūgtām, ko kapā dot līdz. Jūtot līdzi dvēseles sāpēs, izsakām klusu un patiesu līdzjūtību Annai un Ivaram Mačiem, meitu VINETU mūžībā pavadot. Aina, Marta, Alda, Tāla ģimenes

Nejautājiet man vairs neko, Es nezinu, kāpēc tik pēkšni atstāju jūs,

Kāpēc aizlūza spārni, kāpēc aizsmaka balss Un man pietrūka spēka...

Kad pavasaris negaidīti atnesis lielo sāpi - vistumšāko dienu dzīvē - un atvadoties ziedos birst asaras, mūsu dzīļu un patiesu līdzjūtību Annai un Ivaram Mačiem - meitiņu, Ilutas ģimenei - māsu, pavadot miļo VINETU MACU Dieva valstībā. Kaimiņi: Bukovski, Sprudzāni, Annuškāni, Lopotovi

Kam tu nāci, melnā māte, Nodzēst manu saules gaismu?

Kam tu nēmi, zemes māte, Manu miļo auklējumu? (A.Auziņš) Vissirsni gākā līdzjūtību izsakām Annai un Ivaram Mačiem, guldot miļo meitu VINETU zemes klēpi. "Mežģis"

Lielis dārgums man piederēja, Tas nāca un aizgāja kļusi. Viena diena ar Sauli un vēju No mūža biji atlūzusi. Sāpu un skumju pilnajās dienās esam kopā ar Annu un Ivaru Mačiem, atvadoties no meitas VINETAS. Balvu pensionāru biedrība

Pārtrūka dzīvības stīga, Apklusa vārdi un balss. Nakts iestājās bezgalīga - Raudāja mākonis palss. (L.Sāgumeža-Nāgele) Negaidītā sāpu un atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtība māsai, vecākiem, meitiņai, no mīlās VINETAS MAČĀS atvadoties. Ilutas klasesbiedri un klases audzinātāja Inta

Zeme deva, zeme nēma, Zeme visu nepaņēma, Labie darbi, labie vārdi - Tie palika šai Saulē. Izsakām patiesu līdzjūtību tuviniekim, VILHELMU JURĀNU mūžības celā pavadot. Briežuciema pagasta pārvaldes kolektīvs

Šalciet kļusi, dzimtie meži, Mūža dziesma beigusies. Pāri sirdij aplususai Zeme smilšu sagšu segs. Izsakām visdzīļāko līdzjūtību Birutai Zaikovskai, pavadot KRUSTMĀTI mūžības celā. "Skapis" un "Kolibri-S" kolektīvi

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu... Nostājas blakus tev draugi un kļūse, Kaut vai tā, lai tev palīdzētu. Izsakām visdzīļāko līdzjūtību Ingum un Intara ģimenēm, tēvu IMANTU KOĻCOVU mūžības celā pavadot. Verjanovu ģimenes

Lai tēva milestība visos ceļos vada, Lai tēva miers jums spēku dod. Lai labā, aplususai sirds vēl ilgi Teic padomus un celamaizi dod. Skumju brīdi esam kopā ar Intaru, Ingu un viņu ģimenēm, TEVU mūžībā pavadot.

Izsakām patiesu līdzjūtību dēļa ģimenei, mazbērnu ģimenei, māmīnu, vecmāmīnu EUGENIJU ANNUŠKĀNI mūžībā pavadot. Teātra ielas 6, 2.ieejas kaimiņi: Kudrjavcevi, Stāmeri, Sārtaputns, Ārija, Sarmite

Kā senāk ziedēs ceriņkrūms aiz loga, Kā senāk ziedēs baltais ābolīš, Bet sētas vārtos sagaidit vairs nenāks Un savu roku nesenīgs mīlais tēvs. Skumju brīdi izsakām līdzjūtību INTARAM KOĻCOVAM ar ģimeni, pavadot TEVU kapu kalniņā. Hitrovi, Straubes, A.Gavrilko

Lai tēva milestība visos ceļos vada, Lai tēva miers jums spēku dod. Lai labā, aplususai sirds vēl ilgi Teic padomus un celamaizi dod. Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība INTARAM UN PIEDERIGAJIEM, pavadot TEVU mūžības celā. Balvu MCVU mednieku kolektīvs

Mūsu laiks ir tik iss - Mūža vējš šalc apkārt un pāri. Kas gan zina to brīdi, Kad atskanēs likteņa balss. Mūsu klusa, patiesa līdzjūtība dēliem un piederigajiem, tēvu IMANTU KOĻCOVU pēdējā gaitā pavadot. Balvu novada Sociālā dienesta bijušie darba kolēgi

Uz spāniem dzērves nes jau pavasari, Un piesaulē jau vizbulītes zied, Un ir tik skumji..., ir tik loti skumji, Ka tieši tagad tev biji jāaiziet. Patiesa līdzjūtība SOLVITAI BĒRZIŠAI UN PĀREJIEM TUVINIEKIEM, MĀMIŅU kapu kalniņā pavadot. Baltinavas vidusskolas bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Sājem, labā Žemes māte, Vienu sirmu māmulīti, Apsedz viņu silti, silti Savām skuju villainēm. (Latv.t.dz.) Izsakām visdzīļāko līdzjūtību Valdim PUKAM AR ĢIMENI UN PĀREJIEM PIEDERIGAJIEM, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU mūžībā pavadot. Sanita un Gunita ar ģimēmēm

Lēni, lēni, kļusi, kļusi Nu tu aizej dusēt, māt, Rita saule, mīli vārdi, Nespēj tevi modināt. (Latv.t.dz.) Izsakām patiesu līdzjūtību dēļa ģimenei, mazbērnu ģimenei, māmīnu, vecmāmīnu EUGENIJU ANNUŠKĀNI mūžībā pavadot.

Teātra ielas 6, 2.ieejas kaimiņi: Kudrjavcevi, Stāmeri, Sārtaputns, Ārija, Sarmite

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums -
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējīgā SIA "Latgales Druka", Rēzekne,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

Piedāvā darbu

Vajadzīgi PALĪGSTRĀDNIKI. Tālr. 28646598.

Sirsni gāvējiem
z/s "Vecrubeni", z/s "Podi",
z/s "Viši-Salnava" par
atbalstu, kas deva iespēju
Martijam Krakopam veiksmīgi
 piedalīties G.Kasparova šaha
festivālā bēriem Viļnā "Baltijas
ceļš". ZINTIS

Ikvienam ir iespēja iši un konkreti
pateikt paldies kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam, palīgam.
Dārgi tas nemaksās
- tikai 3 eiro par
25 vārdiem.
Jo šie ir
"Pateicības vārdi".

Pateicības vārdi
vārdi

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOVIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.6452